

Design and Validation of a Personal Knowledge Management Model for Controlling Information Overload

Hajar Mohammadzadeh¹, Zohreh Mirhosseini²,
Zahra Abazari³

Abstract

Purpose: In today's data-driven world, the exponential growth of information has created serious challenges for concentration, decision-making, and learning. Personal knowledge management, as an intelligent tool for organizing and filtering information, plays a crucial role in controlling information overload. Accordingly, the purpose of this study is to design and validate a personal knowledge management model aimed at controlling information overload and to provide a scientific framework for enhancing cognitive efficiency and optimize the use of data.

Method: This is an applied–developmental study aimed at designing and validating an integrated and practical model. Methodologically, it is a cross-sectional survey study employing both qualitative and quantitative data. To achieve the research objectives, an exploratory mixed-methods approach was employed. In the qualitative phase, a comprehensive review of scientific and research literature available in reputable international and domestic databases from 2016 to 2024 was conducted, identifying 51 relevant articles. After thorough evaluation, 46 articles were purposively selected for analysis. This qualitative analysis helped extract the main components and indicators of personal knowledge management and information overload control. In the quantitative phase, data were collected through a researcher-developed questionnaire based on the qualitative findings from 150 managers and experts at the National Library and Archives of Iran (NLAI). Data collection tools included document analysis and the questionnaire. The collected data were analyzed using fuzzy set qualitative comparative analysis (fsQCA) and partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM).

Findings: The findings revealed that components such as knowledge security, knowledge acquisition, data analysis and processing, new knowledge creation, and effective knowledge storage directly influence the process of knowledge sharing among individuals. Moreover, knowledge sharing plays a crucial mediating role and affects employees' individual, organizational, and technological knowledge skills. These skills, in turn, enhance individual factors such as self-efficacy, learning motivation, and information literacy, which are essential prerequisites for effective control of information overload. Additionally, instrumental, technological, and organizational factors—particularly the use of modern knowledge management systems, IT support, and the development of a suitable organizational culture—play a decisive role in mitigating information overload.

Conclusion: Implementing the designed personal knowledge management model can effectively reduce information overload among employees at the National Library and Archives of Iran (NLAI). This model enhances individual skills in information management, knowledge selection, and content prioritization, leading to increased cognitive productivity, improved decision-making, and higher job satisfaction.

Keywords

Personal Knowledge Management, Information Overload, Knowledge Sharing, Information Literacy, Conceptual Model

Citation: Mohammadzadeh, H., Mirhosseini, Z., & Abazari, Z. (2026). Design and Validation of a Personal Knowledge Management Model for Controlling Information Overload. *Librarianship and Information Organization Studies*, 37(2), 311-350.
Doi: 10.30484/nastinfo.2025.3828.2343

Article Type: Research Article

Article history:

Received: 01 July 2025

Revised: 01 Nov. 2025

Accepted: 23 Nov. 2025

Available online: 06 Aug. 2026

1. PhD student, Knowledge and Information Science
Department, NT.C., Islamic Azad University Tehran, Iran;
maryam.mohamadzadeh0914@iau.ac.ir
2. Associate Professor, Knowledge and Information Science
Department, NT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran;
(Corresponding Author)
z_mirhosseini@iau.ac.ir
3. Associate Professor, Knowledge and Information Science
Department, NT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran;
z_abazari@iau.ac.ir

Publisher: National Library and Archives of I.R. of Iran
© The Author(s).

Introduction

Today, the growing volume of available data and information has created serious challenges for concentration, decision-making, and learning. Information overload refers to a condition in which the volume of information exceeds an individual's capacity to effectively process and manage it. This condition can impair concentration, reduce the quality of decision-making, and lead to cognitive fatigue, particularly among professionals who manage large and diverse collections of data and documents, as is the case in knowledge-based institutions such as the National Library and Archives of Iran (NLAI). Without appropriate mechanisms for filtering, organizing, and sharing information, both efficiency and the quality of services may be compromised.

Personal Knowledge Management (PKM) is an approach that enables individuals to consciously manage information by acquiring, processing, organizing, and applying it. PKM contributes to the development of information literacy, cognitive efficiency, and decision-making under conditions of high information volume. Despite its importance, there appears to be no locally developed, empirically validated PKM model specifically relevant to archival and library practices in the Iranian context. Therefore, this study was conducted to develop and present a comprehensive, context-specific PKM model for controlling information overload among employees of the National Library and Archives of Iran (NLAI).

Purpose

The main purpose of this study is to design and validate an integrated Personal Knowledge Management model for controlling information overload among managers and experts at the National Library and Archives of Iran (NLAI). Specifically, the study aims to:

- identify and classify the main components, subcomponents, and indicators of PKM for controlling information overload;
- rank and prioritize the PKM subcomponents that have the greatest influence on reducing information overload; and
- assess the validity and structural relationships among the model constructs using quantitative survey data.

Overall, the study seeks to provide a scientific and practical framework for PKM that can enhance cognitive productivity, improve information literacy, and support decision-making among employees working in information-intensive environments.

Method

This study employed an exploratory mixed-methods approach consisting of a qualitative meta-synthesis followed by quantitative validation of the model using structural equation modeling.

In the qualitative phase, a comprehensive search of scientific and research literature was conducted in reputable international and domestic databases for the period from 2016 to 2024. A total of 51 relevant articles were identified. Following a thorough evaluation using the CASP quality appraisal tool, 46 articles were purposively selected for analysis. Using the meta-synthesis approach proposed by Sandelowski and Barroso (2007), 368 indicators were extracted and organized into 15 main categories and 73 subcategories. These findings were used to develop the conceptual model of the study.

In the quantitative phase, a structured questionnaire was developed based on the indicators identified in the qualitative phase and administered to 150 managers and experts at the National Library and Archives of Iran (NLAI). The questionnaire included 15 main constructs and 73 items measured using a five-point Likert scale.

The reliability of the measurement model was assessed using Cronbach's alpha and Composite Reliability (CR). Construct validity was evaluated through convergent validity using Average Variance Extracted (AVE) and discriminant validity. The conceptual model and research hypotheses were examined using Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) in SmartPLS. A power analysis based on Cohen's criterion was also conducted to confirm the adequacy of the sample size.

Findings

The findings support a multidimensional Personal Knowledge Management model in which information overload is influenced directly and indirectly through cognitive, technological, behavioral, and organizational mechanisms.

1. Key Determinants of Knowledge Sharing

The core components of Personal Knowledge Management, including knowledge security, knowledge acquisition, data analysis and processing, new knowledge creation, and effective knowledge storage, had significant positive effects on the process of knowledge sharing among individuals.

2. Mediating Role of Knowledge Sharing

Knowledge sharing played an important mediating role and influenced employees' individual, organizational, and technological knowledge

skills. These included individual knowledge skills, such as self-efficacy, learning motivation, and personal information literacy; organizational knowledge skills, such as team collaboration, work alignment, and understanding of processes; and technological knowledge skills, such as the use of digital tools, navigation of organizational systems, and data management. These skills, in turn, contribute to the effective control of information overload.

3. Effects of Instrumental, Organizational, and Technological Factors

Instrumental, organizational, and technological factors had significant effects on reducing information overload. Instrumental factors included digital tools and task-support systems; organizational factors included organizational culture, leadership, and procedures; and technological factors included information technology support and knowledge management platforms. Among these factors, organizational factors demonstrated the strongest effects.

4. Model Validity

All factor loadings were above 0.60, the AVE values exceeded 0.50, and the CR values were above 0.70. All structural paths were statistically significant ($t > 1.96$). The reported goodness-of-fit indices (GOF = 0.646; SRMR = 0.049) indicate an acceptable fit of the model.

Table 1. Summary of Measurement Model Quality

Construct	AVE	Cronbach's α	CR
Knowledge Security	0.649	0.729	0.728
Knowledge Acquisition	0.639	0.718	0.718
Data Analysis	0.627	0.703	0.706
Knowledge Sharing	0.561	0.805	0.805
Knowledge Creation	0.597	0.774	0.775
Knowledge Storage	0.566	0.744	0.746
Information Literacy	0.538	0.828	0.829
Instrumental Factors	0.566	0.847	0.847
Organizational Factors	0.559	0.842	0.842
Personal Factors	0.556	0.800	0.800
Technological Factors	0.626	0.701	0.701
Organizational Knowledge Skills	0.541	0.830	0.831
Individual Knowledge Skills	0.539	0.829	0.829
Technology Knowledge Skills	0.533	0.853	0.854
Information Overload Control	0.594	0.772	0.772

Figure 1. Validation of the Personal Knowledge Management Model for controlling information overload

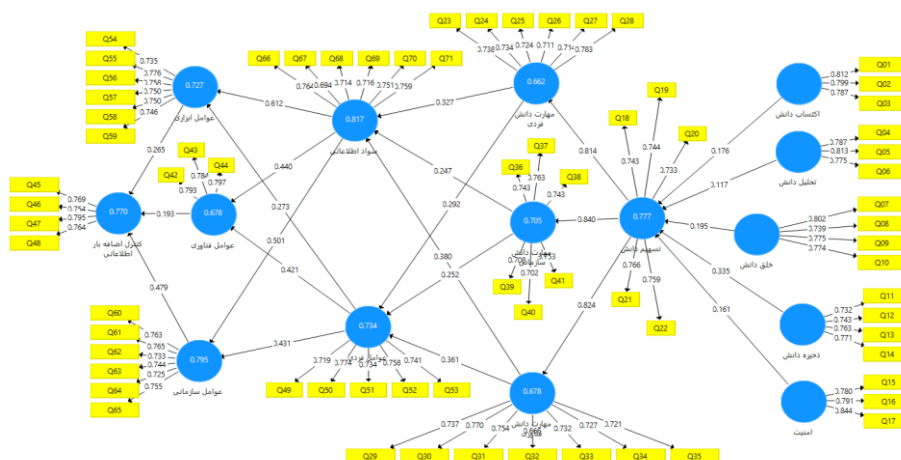
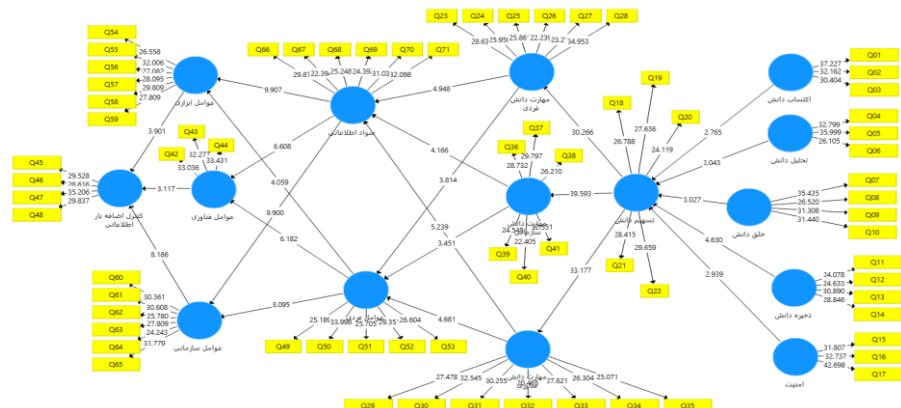

Figure 2. Significance of the Personal Knowledge Management Model for controlling information overload

Conclusion

This study presents a validated Personal Knowledge Management model that can play an effective role in reducing information overload among employees of the National Library and Archives of Iran (NLAI). The model facilitates structured information processes, intentional collection and analysis of information, systematic knowledge creation and storage, and organized knowledge sharing. These processes can enhance knowledge capabilities at both the individual and organizational levels. The interaction among

individual, technological, and organizational factors can further contribute to improving cognitive capabilities and decision-making quality. The implementation of this PKM model can promote cognitive clarity, reduce cognitive workload, and improve individual and organizational performance in information-intensive contexts. Therefore, the model provides an evidence-based framework for improving knowledge work in national archival and library systems.

Acknowledgements

The authors would like to express their sincere appreciation to their colleagues at the National Library and Archives of Iran, particularly the respected specialists and experts in the field of Information and Knowledge Science. Their valuable time and expert insights greatly assisted us in completing the questionnaire and conducting this research. We would also like to express our sincere gratitude to the esteemed reviewers for their valuable comments and suggestions.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

طراحی و اعتبارسنجی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

هاجر محمدزاده^۱ | زهره میرحسینی^۲ | زهرا اباذری^۳

چکیده

هدف: در دنیای داده‌محور امروز، افزایش حجم اطلاعات موجب چالش جدی در تمرکز، تصمیم‌گیری و یادگیری شده است. مدیریت دانش شخصی به‌منزله ابزاری هوشمند برای سامان‌دهی و پالایش اطلاعات، نقشی کلیدی در مهار اضافه‌بار شناختی دارد. از این رو، هدف پژوهش حاضر «طراحی و اعتبارسنجی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی» است تا چهارچوبی علمی برای ارتقای کارایی شناختی و بهینه‌سازی استفاده از داده‌ها ارائه دهد.

روش: این پژوهش از نظر هدف، پژوهشی کاربردی توسعه‌ای است که به طراحی و اعتبارسنجی مدلی منسجم و عملی می‌پردازد و از نظر روش‌شناسی، به‌عنوان پژوهشی پیمایشی مقطعی با بهره‌گیری از داده‌های کیفی و کمی شناخته می‌شود. برای دستیابی به اهداف پژوهش، رویکرد آمیخته اکتشافی به کار گرفته شد. در بخش کیفی، با مرور جامع منابع علمی و پژوهشی موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی و داخلی در بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۳ شمسی (۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ میلادی) با روش فراترکیب، ۵۱ مقاله مرتبط شناسایی و پس از ارزیابی دقیق، ۴۶ مقاله به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و مورد تحلیل قرار گرفتند. این تحلیل کیفی به استخراج مؤلفه‌ها و شاخص‌های اصلی مدیریت دانش شخصی و کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی کمک کرد. در بخش کمی، داده‌ها از طریق پرسشنامه سازمان‌یافته که براساس یافته‌های بخش کیفی طراحی شده بود، از ۱۵۰ نفر از مدیران و کارشناسان سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمع‌آوری شد. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل مطالعات کتابخانه‌ای و پرسشنامه بودند و برای تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده، روش فراترکیب و مدل‌یابی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های امنیت دانش، اکتساب دانش، تحلیل و پردازش داده‌ها، خلق دانش نو و ذخیره‌سازی مؤثر دانش، به‌طور مستقیم بر فرآیند تسهیم دانش در میان افراد تأثیرگذار هستند. همچنین، تسهیم دانش نقش میانجی مهمی دارد و بر مهارت‌های دانش فردی، سازمانی و فناوری کارکنان اثرگذار است. این مهارت‌ها به‌نوبه خود باعث ارتقاء عوامل فردی مانند خودکارآمدی، انگیزه یادگیری و سواد اطلاعاتی می‌شوند که از پیش‌نیازهای مهم کنترل مؤثر اضافه‌بار اطلاعاتی به شمار می‌آیند. علاوه‌بر این، عوامل ابزاری، فناوری و سازمانی، به‌ویژه در زمینه استفاده از سامانه‌های نوین مدیریت دانش، پشتیبانی فناوری اطلاعات و توسعه فرهنگ سازمانی مناسب، نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش اضافه‌بار اطلاعاتی ایفا می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: پیاده‌سازی الگوی مدیریت دانش شخصی می‌تواند نقش مؤثری در کاهش اضافه‌بار اطلاعاتی کارکنان سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایفا کند. این الگو با ارتقاء مهارت‌های فردی در مدیریت اطلاعات، گزینش دانش و اولویت‌بندی محتوا، موجب افزایش بهره‌وری شناختی، بهبود تصمیم‌گیری و ارتقاء رضایت شغلی خواهد شد.

کلیدواژه‌ها

مدیریت دانش شخصی، اضافه‌بار اطلاعاتی، تسهیم دانش، سواد اطلاعاتی،
الگوی مفهومی

۱. دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی،
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، تهران،
ایران؛

maryam.mohamadzadeh0914@iau.ac.ir

۲. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، تهران، ایران؛
(نویسنده مسئول)

z_mirhoseini@iau.ac.ir

۳. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، تهران، ایران؛

z_abazari@iau.ac.ir

فصلنامه مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۷ (۲)، تابستان ۱۴۰۵

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۱۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۰۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۵/۱۵

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
© نویسندگان

استناد: محمدزاده، هاجر، میرحسینی، زهره، و اباذری، زهرا (۱۴۰۵). طراحی و اعتبارسنجی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی. *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۳۷ (۲)، ۳۱۱-۳۵۰.

مقدمه

شتاب و سرعت پیشرفت فناوری اطلاعات بسیار زیاد است و به گواه آمارها در هر ۱۱ ساعت، پایگاه اطلاعات کدگذاری شده دنیا ۲ برابر می‌شود. روزانه هر فرد عادی با اطلاعاتی به حجم ۱۷۵ روزنامه مواجه است و در یوتیوب هر ساعت ۶ هزار ساعت فیلم بارگذاری می‌شود. در حوزه علمی ۴۲۵۰۰ مجله معتبر در دنیا ثبت شده است، بنیاد ملی آمریکا اعلام کرده است ۲/۴ میلیون مقاله منتشر گردیده است. این شرایط به پدیده‌ای به نام اضافه‌بار اطلاعاتی منجر شده است (معلمی و داودی، ۱۴۰۲). در دنیای امروز که به‌درستی «عصر انفجار اطلاعات» نامیده می‌شود، انسان با حجم بی‌سابقه‌ای از داده‌ها، پیام‌ها، اسناد و منابع گوناگون روبه‌روست که از مسیرهای متعدد به‌سوی ذهن او سرازیر می‌شوند. این شرایط، پدیده‌ای به نام «اضافه‌بار اطلاعاتی» را پدید آورده است؛ وضعیتی که در آن ظرفیت پردازش ذهنی فرد، توان مقابله با شدت، تنوع و پیچیدگی اطلاعات دریافتی را از دست می‌دهد (Yang et al., 2025). در چنین فضایی، نه‌تنها کیفیت تصمیم‌گیری و تمرکز شناختی کاهش می‌یابد، بلکه فرسودگی ذهنی، تعلل در عمل و حتی اضطراب دانشی نیز پدیدار می‌شود. این معضل به‌ویژه در محیط‌های کاری و سازمانیِ اطلاعات‌محور نظیر کتابخانه‌ها، مراکز پژوهشی و نهادهای آرشیوی، چالشی بنیادین به‌شمار می‌رود (Vivion et al., 2024). به‌طور مشخص در کتابخانه‌ها، اطلاعات در هزاران سایت به‌صورت برخط، و در دیسک‌ها، کتاب‌ها و انواع اسناد چاپی به شکل‌های گوناگون ذخیره می‌شود. این باعث به وجود آمدن سرریز اطلاعات می‌شود به‌طوری‌که دسترسی به اطلاعات مطلوب را با چالش‌هایی روبه‌رو می‌سازد و باید برای کنترل

اضافه‌بار اطلاعاتی در کتابخانه‌ها تمهیدات ویژه اندیشیده شود (رمضان‌پورمرزی و همکاران، ۱۴۰۲).

یکی از راهکارهای مؤثر و روزآمد در مواجهه با پدیده اضافه‌بار اطلاعاتی، بهره‌گیری از رویکرد «مدیریت دانش شخصی» است. این رویکرد، مجموعه‌ای از مهارت‌ها و نگرش‌ها را دربر می‌گیرد که فرد را قادر می‌سازد تا اطلاعات دریافتی را اولویت‌بندی، پالایش، سازماندهی و به‌صورت هدفمند ذخیره و بازیابی کند (Schneider, 2024). مدیریت دانش شخصی در عصر اطلاعات، در سازمان‌ها نقش محوری دارد و افراد به‌عنوان سرمایه سازمانی، رکن اصلی موفقیت محسوب می‌شوند (کیانی‌کرمی و همکاران، ۱۴۰۳). هدف مدیریت دانش شخصی آن است که فرد بتواند ذخیره دانشی خود را طبقه‌بندی، حفظ و نگهداری کند و در فعالیت‌های کاری خود مورد استفاده قرار دهد. این رویه در کتابخانه‌ها به کارآمدی در حفظ و نگهداشت اطلاعات کمک بسیاری می‌کند. کتابخانه‌ها به‌عنوان سازمانی دانش‌محور علاوه‌بر دانش آشکار و رسمی در منابع اطلاعاتی کتابخانه، با دانش ضمنی و شخصی افراد در ارتباط با کتابخانه سروکار دارد. بنابراین اگر دانش شخصی در این سازمان به‌درستی مدیریت شود، شاهد ارتقای بهره‌وری شخصی، سازمانی و کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی خواهیم بود (شقاقی، ۱۴۰۲).

چنانچه فرایندهای فیلتر، اولویت‌بندی، طبقه‌بندی و بازیابی هدفمند اطلاعات به‌درستی طراحی و آموزش داده نشود، بهره‌وری کارکنان کاهش یافته و رضایت کاربران نیز افت می‌کند (Rana & Singh, 2025). ازاین‌رو، کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در کتابخانه‌ها نیازمند ترکیبی از مهارت‌های فردی، زیرساخت‌های فناورانه، و ساختارهای دانشی نظام‌مند است که هم در سطح مدیریت اطلاعات و هم در سطح توانمندسازی منابع انسانی باید تقویت شود (Imran et al, 2025). همسو با گرایش جهانی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران با داشتن گنجینه‌ای غنی از منابع متنوع اطلاعاتی، براساس مأموریت خود در راستای دسترس‌پذیری و اشاعه اطلاعات، بازنگری در نظام داده‌ای خود را در پیش گرفته است (قربانی، ۱۴۰۳). واکاوی عوامل مؤثر بر سازماندهی منابع در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران نشان می‌دهد که کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی یکی از مهم‌ترین عواملی است که باید در دستور کار مدیران این سازمان قرار گیرد (قربانی و همکاران، ۱۴۰۲). به مدد رشد فناوری‌های دیجیتال می‌توان از سازوکارهای فناوری‌محور برای کنترل اضافه‌بار و اشاعه اطلاعات در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

بهره گرفت (امین‌الرعايا و همکاران، ۱۴۰۳).

در مجموع می‌توان گفت «مدیریت دانش شخصی» به‌عنوان رویکردی نوین، به توانمندسازی کارکنان برای پردازش، سازماندهی و استفاده بهینه از اطلاعات شخصی و حرفه‌ای می‌پردازد. سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، به‌عنوان حافظه نهادی کشور، در کانون انباشت و گردش گسترده داده‌ها و اسناد قرار دارد؛ ازاین‌رو، توانایی کارکنان در مدیریت دانش فردی، عاملی حیاتی در کارایی و سلامت شناختی آنان محسوب می‌شود. دغدغه اصلی آن است که در چنین محیطی، چگونه می‌توان با پرورش الگوی مدیریت دانش شخصی، از فشار اطلاعاتی کاست و به تعادل شناختی و بهره‌وری رسید. این مسئله از منظر سلبی نیز حائز اهمیت است چراکه در نبود مهارت‌های مدیریت دانش شخصی، کارکنان در معرض «اضافه‌بار اطلاعاتی» قرار می‌گیرند؛ پدیده‌ای که موجب خستگی ذهنی، افت تمرکز، کاهش تصمیم‌گیری مؤثر و افزایش خطاهای انسانی می‌شود. این وضعیت نه‌تنها کیفیت خدمات آرشیوی، اطلاع‌رسانی و تحلیل محتوای اسناد را تهدید می‌کند، بلکه پیامدهای روان‌شناختی و سازمانی بلندمدتی به‌همراه دارد که در نهادهای دانشی بسیار پرریسک است. بررسی پیشینه‌های علمی نشان می‌دهد که اگرچه مدیریت دانش در سطح سازمانی و فناورانه بسیار مورد توجه قرار گرفته، اما رویکرد شخصی‌سازی‌شده به مدیریت دانش، به‌ویژه در پیوند با کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در محیط‌های آرشیوی، کمتر به‌صورت مدل‌مند و بومی‌سازی‌شده مورد پژوهش قرار گرفته است. سهم پژوهش و هم‌افزایی نظری پژوهش حاضر نیز در آن است که با بهره‌گیری از رویکرد آمیخته، الگویی بومی برای مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی طراحی و اعتبارسنجی می‌کند.

پیشینه پژوهش

مدیریت دانش شخصی: ریشه‌های اولیه مدیریت دانش شخصی به دهه ۱۹۹۰ بازمی‌گردد؛ دوره‌ای که مفهوم مدیریت دانش سازمانی به‌طور فزاینده‌ای مورد توجه پژوهشگران مدیران قرار گرفت. در این میان، برخی پژوهشگران ازجمله نوناکا و تاکوچی^۱ (۱۹۹۵)، دانپورت و

^۱ Nonaka & Takeuchi

پورساک^۱ (۱۹۹۸)، فراد و هیکسون^۲ (۱۹۹۸) ضرورت نقش فعال فرد در فرآیندهای دانشی اشاره کردند (فرج‌پهلوی و سلیمان‌پور، ۱۴۰۰). با گسترش ابزارهای فناوری اطلاعات، به‌ویژه اینترنت، وبسایت‌های شخصی، وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی، مفهوم مدیریت دانش از سطح سازمانی به سطح فردی گسترش یافت. از دهه ۲۰۰۰ به‌ویژه پژوهشگرانی مانند سامدلی^۳ به‌صورت مستقیم به بررسی شیوه مدیریت دانش توسط افراد، در قالب رفتارهای خودمدیریتی دانشی، پرداخته‌اند. ظهور مفاهیمی چون «کارکنان دانشی» و «یادگیری مادام‌العمر» نیز به تثبیت اهمیت مدیریت دانش شخصی کمک کرد (Figurska et al., 2023). مدیریت دانش شخصی از پیوند سه حوزه نظری عمده نشئت می‌گیرد: روان‌شناسی شناختی، یادگیری خودراهبر و مدیریت اطلاعات. از منظر روان‌شناسی شناختی، افراد برای سامان‌دهی به داده‌های ورودی، نیازمند فیلترگذاری، ساخت معنا و اولویت‌بندی ذهنی هستند. نظریه‌های یادگیری خودراهبر، بر نقش فعال فرد در تشخیص نیازهای دانشی، انتخاب منابع، و ارزیابی پیامدهای یادگیری تأکید دارند (da Silva & Ulbricht, 2024).

از سوی دیگر، نظریه‌های مدیریت اطلاعات همچون مدل‌های مدیریت اطلاعات شخصی، زیرساخت مفهومی مدیریت دانش شخصی را تکمیل می‌کنند. این حوزه در تقاطع خود با فناوری اطلاعات نیز قرار دارد و مفاهیمی چون «ابزارهای گردآوری و سامان‌دهی محتوا»، «پلتفرم‌های مدیریت اطلاعات شخصی» و «سواد دیجیتال» از آن منشأ می‌گیرند (Nazeer et al., 2023). مدیریت دانش شخصی به‌صورت کسب، سازماندهی، اشتراک، توسعه و استفاده بهینه و مطلوب از دانش شخصی در راستای ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای و موفقیت در عرصه کار و زندگی تعریف می‌شود (دولانی و همکاران، ۱۴۰۱). مدیریت دانش شخصی به مجموعه‌ای از مهارت‌ها، فرایندها و نگرش‌هایی اطلاق می‌شود که فرد به کار می‌گیرد تا داده‌ها و اطلاعات پیرامونی خود را دریافت، تحلیل، سازماندهی، ذخیره، بازیابی و در موقعیت‌های تصمیم‌گیری و یادگیری به کار بندد (یوسفی و همکاران، ۱۴۰۱). این فرایند،

¹ Davenport & Prusak

² Frand & Hixson

³ Smedley

چرخه‌ای پویا و فردمحور است که شامل شناسایی نیازهای دانشی، دسترسی به منابع، پالایش و اعتبارسنجی اطلاعات، یکپارچه‌سازی آموخته‌ها و کاربرد آن در عمل می‌باشد. بنابراین نه تنها به بهینه‌سازی عملکرد فرد در محیط‌های دانشی کمک می‌کند، بلکه از اضافه‌بار اطلاعاتی، فرسودگی شناختی و تصمیم‌گیری‌های ناسنجیده نیز جلوگیری می‌کند (Carvalho et al., 2024).

کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

واژه «اضافه‌بار اطلاعاتی»^۱ نخستین بار در دهه ۱۹۶۰ توسط آلون تافلر در کتاب «شوک آینده» مطرح شد و به تدریج در دهه‌های بعد مورد توجه روان‌شناسان شناختی، نظریه‌پردازان رسانه و پژوهشگران علوم اطلاعات قرار گرفت. با گسترش منابع داده‌ای و ظهور رسانه‌های دیجیتال در دهه ۱۹۹۰، مفهوم اضافه‌بار اطلاعاتی ابعاد تازه‌ای یافت (Belabbes et al., 2023). پژوهشگران همچون امپلر و منگیس^۲ (۲۰۰۸) تأکید کردند که مواجهه انسان با حجم فزاینده‌ای از اطلاعات بدون زیرساخت‌های فیلتر، پردازش و دسته‌بندی مناسب، به خستگی ذهنی، کاهش دقت تصمیم‌گیری و اختلال در پردازش شناختی منجر می‌شود. در عصر وب ۲ و پس‌از آن، این مفهوم نه تنها در نظریه‌پردازی‌های شناختی بلکه در مدیریت سازمان، فناوری اطلاعات، و مطالعات رسانه‌ای نیز جایگاه مهمی یافت. کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی بر پایه نظریه‌های شناختی، نظریه محدودیت پردازش ذهنی و مدل‌های مدیریت اطلاعات بنا شده است. نظریه پردازش اطلاعات معتقد است که ذهن انسان دارای ظرفیت محدودی برای دریافت، پردازش و ذخیره اطلاعات است؛ هرگاه حجم یا پیچیدگی اطلاعات بیش از ظرفیت ذهنی شود، اضافه‌بار اطلاعاتی رخ می‌دهد. نظریه شناخت اجتماعی بندورا و نظریه‌های تصمیم‌گیری نیز تأکید دارند که توانایی انتخاب، اولویت‌بندی و حذف اطلاعات زائد، در کاهش فشار شناختی و افزایش بهره‌وری فردی و سازمانی نقش کلیدی دارد. در این زمینه، نقش فناوری‌های فیلترکننده، بسترهای شخصی‌سازی‌شده و سواد اطلاعاتی نیز به عنوان عوامل

^۱ information overload

^۲ Eppler & Mengis

مداخله‌گر مورد بررسی قرار گرفته‌اند (Heiss et al., 2023).

اضافه‌بار اطلاعاتی وضعیتی است که در آن حجم داده‌ها و پیام‌های دریافتی از ظرفیت پردازش شناختی فرد فراتر می‌رود و مانع تمرکز، تصمیم‌گیری و یادگیری مؤثر می‌شود. این پدیده در عصر دیجیتال، به‌ویژه با گسترش شبکه‌های اجتماعی و منابع اطلاعاتی متعدد، به یکی از چالش‌های اساسی کاربران و سازمان‌ها بدل شده است (Shahrzadi et al., 2024).

پژوهش‌های رفتار جست‌وجوی کاربران نشان می‌دهد، هنگامی که میزان و تنوع اطلاعات از حد معینی فراتر می‌رود، ذهن افراد با افزایش بار شناختی مواجه می‌شود و این امر باعث کاهش کارایی در پردازش و انتخاب اطلاعات می‌شود که پیامدهای آن شامل خستگی ذهنی، کاهش بهره‌وری، افت کیفیت تصمیم‌گیری و از بین رفتن انگیزه شناختی است. کنترل و مدیریت اضافه‌بار اطلاعاتی مستلزم بهره‌گیری از مهارت‌های سواد اطلاعاتی، پالایش منابع و به‌کارگیری راهبردهای مدیریت دانش شخصی است. چنین رویکردی می‌تواند ظرفیت ذهنی افراد را برای تمرکز بر اطلاعات معنادار و تولید دانش اثربخش افزایش دهد (خسروی و همکاران، ۱۳۹۱). همچنین کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی به مجموعه اقداماتی گفته می‌شود که به‌منظور کاهش حجم، پیچیدگی یا بی‌نظمی اطلاعات دریافتی در بازه زمانی مشخصی انجام می‌گیرد، تا از بروز خستگی شناختی و کاهش کیفیت تصمیم‌گیری جلوگیری شود (Holyst et al., 2023). این کنترل می‌تواند از طریق ابزارهای فنی (نرم‌افزارهای پالایش محتوا، الگوریتم‌های هوشمند)، روش‌های شناختی (اولویت‌بندی ذهنی، فیلتر شخصی)، یا راهکارهای سازمانی (ساختاردهی جریان اطلاعات، نقش‌های واسطه‌ای) صورت گیرد. در محیط‌های دانشی همچون کتابخانه‌ها، مراکز بایگانی، و سازمان‌های اطلاعات‌محور، کنترل مؤثر اضافه‌بار اطلاعاتی برای حفظ کارایی کارکنان و صحت تصمیم‌سازی‌ها امری حیاتی به شمار می‌رود (Arnold et al., 2023).

رمضان‌پورمرزی و همکاران (۱۴۰۲) ابزار سنجش سرریز اطلاعات را در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی توسعه دادند. مقاله آن‌ها با عنوان «ساخت و اعتباریابی ابزار سرریز اطلاعات در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی» نشان داد که سرریز اطلاعات پدیده‌ای چندبُعدی است و شامل هفت مؤلفه اصلی ازجمله عوامل ایجاد، فردی، مؤثر بر کنترل، محیطی، راهکارهای تعدیل، تأثیر بر کاربران و زیرساخت‌های فناورانه می‌شود. نتایج تحلیل

داده‌ها حکایت از تأثیر هم‌زمان این مؤلفه‌ها بر درک کاربران از حجم اطلاعات و توانایی آن‌ها در مدیریت داده‌ها داشت و ابزار ارائه‌شده چهارچوبی معتبر برای سنجش سرریز اطلاعات فراهم کرد.

داداش‌زاده و همکاران (۱۴۰۲) با هدف بررسی نقش تجربه کاربری در حفظ مشتریان، پژوهشی انجام دادند که عنوان آن «حفظ مشتریان با تجربه استفاده از تلفن همراه در کانال‌های یکپارچه با توجه به نقش اضافه‌بار اطلاعاتی محصول و جذابیت محصولات جایگزین» است. یافته‌ها حاکی بود تجربه‌های کاربری مانند اتصال، یکپارچگی، انعطاف‌پذیری و شخصی‌سازی، غنای اطلاعاتی را افزایش داده و به حفظ مشتری کمک می‌کند. همچنین، اضافه‌بار اطلاعاتی محصول نقش تعدیل‌گر منفی و جذابیت محصولات جایگزین اثر تضعیف‌کننده بر این روابط دارد. یافته‌های این پژوهش نشان داد تجربه‌های کاربر نظیر اتصال، یکپارچگی، انعطاف‌پذیری و شخصی‌سازی در بستر کانال‌های یکپارچه، تأثیر معناداری بر دسترسی و غنای اطلاعاتی و در نهایت بر حفظ مشتری دارند. باین‌حال، اضافه‌بار اطلاعاتی محصول اثر تعدیل‌گر منفی بر رابطه بین تجربه اتصال و ادراک از دسترسی و غنای اطلاعاتی دارد. همچنین جذابیت محصولات جایگزین نیز این روابط را تضعیف می‌کند. یافته‌ها حاکی از آن است که در محیط‌های دیجیتال چندکاناله، مدیریت سطح اطلاعات ارائه‌شده به مشتری و کنترل حجم داده‌های محصول، شرط کلیدی برای پایداری وفاداری مشتریان است.

خودروان و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهش خود با عنوان «بررسی رابطه بین مدیریت دانش شخصی کتابداران با بهره‌وری نیروی انسانی در کتابخانه‌های عمومی استان خوزستان» دریافتند که سطح مهارت‌های مدیریت دانش شخصی کتابداران مطلوب است و مهارت توانایی بیشترین میانگین را دارد. این یافته نشان‌دهنده اعتمادبه‌نفس بالا و آمادگی برای یادگیری و به‌کارگیری دانش بود. بررسی‌ها همچنین بیانگر آن بود که سن کتابداران با مهارت‌های مدیریت دانش شخصی رابطه معناداری دارد، درحالی‌که مدرک تحصیلی و سابقه خدمت چنین ارتباطی نشان ندادند.

معلمی و داودی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «بررسی تأثیر اضافه‌بار اطلاعات ناشی از پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات بر تربیت از منظر متون اسلامی» به تحلیل آموزه‌های اسلامی پرداختند. پژوهش آن‌ها نشان داد که قرآن کریم و سیره معصومان راهبردهایی برای

مقابله با اضافه‌بار اطلاعات ارائه می‌کنند، از جمله غربالگری داده‌ها براساس سودمندی، پرهیز از داده‌های بی‌ثمر و تمرکز بر دانش نافع، که می‌تواند الگویی مؤثر برای مدیریت اطلاعات در فرایند یادگیری باشد.

ژیا و همکاران^۱ (۲۰۲۴) پژوهشی با عنوان «تأثیر اضافه‌بار اطلاعات بر اجتناب از اطلاعات کارکنان پزشکی: نقش تعدیل‌کننده و میانجی عملکرد شغلی و فشار زمان» منتشر کردند. نتایج این پژوهش نشان داد که اضافه‌بار اطلاعات ناشی از رسانه‌های اجتماعی رفتار اجتناب از اطلاعات در کارکنان پزشکی را افزایش می‌دهد. بررسی نقش میانجی و تعدیل حکایت از آن داشت که فشار زمانی میانجی جزئی و عملکرد شغلی تعدیل‌کننده است، به‌طوری‌که کارکنان با عملکرد بالا در مواجهه با حجم اطلاعات زیاد، تمایل بیشتری به اجتناب از اطلاعات نشان می‌دهند.

شهرزادی و همکاران^۲ (۲۰۲۴) عواملی را که بر شکل‌گیری اضافه‌بار اطلاعات اثرگذار هستند، شناسایی کردند. مقاله آن‌ها با عنوان «علل، پیامدها و راهبردهای مقابله با اضافه‌بار اطلاعات: بررسی محدوده» بیان می‌کند که این عوامل شامل ویژگی‌های فردی، اطلاعات، وظایف، سازمان و فناوری هستند. پژوهش آن‌ها نشان داد که اضافه‌بار اطلاعات می‌تواند کاهش دقت تصمیم‌گیری، افت بهره‌وری و افزایش فشار شناختی و استرس را به دنبال داشته باشد و مقابله با آن مستلزم توسعه سواد اطلاعاتی، مدیریت اطلاعات شخصی و بهره‌گیری از فناوری‌های هوشمند است.

ژینگوی و همکاران^۳ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان «نحوه تبدیل دانش شخصی ضمنی به دانش سازمانی صریح در عصر سیستم‌های تولید صنعت ۵/۰» دریافتند که بسیاری از دانش‌های ضمنی کارکنان به دلیل نبود سازوکار رسمی، به دانش سازمانی منتقل نمی‌شوند. در پژوهش آن‌ها پیشنهاد شد با ترسیم نمودارهای دانش فردی و صریح سازی آن، امکان اشتراک‌گذاری و انتقال نظام‌مند دانش فراهم شود. همچنین، طراحی فرآیند چابک مدیریت

¹ Xia et al.

² Shahrzadi et al.

³ Xingyu et al.

دانش، یادگیری سازمانی و ارزش آفرینی را تقویت می‌کند.

کوساسه^۱ (۲۰۲۳) به بررسی تأثیر مصرف اخبار و دسترسی به فناوری‌های دیجیتال بر وضعیت ذهنی کاربران پرداخت. مقاله او با عنوان «چگونه اطلاعات بیش از حد از طریق مصرف اخبار بر وضعیت ذهنی کاربران تأثیر می‌گذارد؟» نشان داد که دسترسی گسترده به اطلاعات احتمال اضافه بار اطلاعاتی را افزایش می‌دهد و پیامدهایی مانند خستگی ذهنی، اضطراب، کاهش اعتماد به نفس و اختلال در تصمیم‌گیری ایجاد می‌کند. یافته‌های پژوهش کوساسیج نشان می‌دهد که ارتقای سواد رسانه‌ای و مدیریت هدفمند مصرف اطلاعات می‌تواند نقش مؤثری در کاهش پیامدهای شناختی و روانی ناشی از اضافه بار اطلاعاتی ایفا کند.

نیوگاپیتیا و ویکراماراجی^۲ (۲۰۲۳) راهبردهای مقابله با اضافه بار اطلاعات در محیط کار را شناسایی کردند. در مقاله آن‌ها با عنوان «استراتژی‌هایی برای غلبه بر اضافه بار اطلاعات در محل کار: مروری بر ادبیات سیستماتیک» یافته‌ها حاکی از آن بود که ایده‌پردازی، خلق دانش جدید و ارائه راهکارهای نو برای مدیریت اطلاعات ضروری است و سرعت، جامعیت و قابلیت اطمینان نظام‌های اطلاعاتی همراه با تخصیص منابع مالی هدفمند، نقش مهمی در کاهش فشار اطلاعاتی ایفا می‌کند.

مرور پیشینه‌های پژوهش نشان می‌دهد که موضوعات مرتبط با «مدیریت دانش شخصی» و «اضافه بار اطلاعاتی» از جنبه‌های مختلف فردی، سازمانی و فناورانه مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. پژوهش‌های انجام‌شده را می‌توان در دو محور اصلی طبقه‌بندی کرد: نخست، پژوهش‌هایی که به تبیین ابعاد و پیامدهای اضافه بار اطلاعاتی پرداخته‌اند (مانند پژوهش‌های ژیا و همکاران، ۲۰۲۴؛ شهرزادی و همکاران، ۲۰۲۴؛ کوساسه، ۲۰۲۳؛ نیوگاپیتیا و ویکراماراجی، ۲۰۲۳؛ معلمی و داودی، ۱۴۰۲) و دوم، پژوهش‌هایی که بر طراحی مدل‌ها و ابزارهای مدیریت دانش شخصی و نقش آن در بهبود عملکرد و تصمیم‌گیری متمرکز بوده‌اند (از جمله خودروان و همکاران، ۱۴۰۲؛ ژینگوی و همکاران، ۲۰۲۴). در محور نخست، نتایج نشان می‌دهد اضافه بار اطلاعاتی تحت تأثیر عوامل چندبعدی مانند ویژگی‌های فردی، ساختار

¹ Kosasih et al.

² Nugapitiya & Wickramarachchi

اطلاعات، فشارهای زمانی و فناوری‌های نوین است و پیامدهایی چون خستگی شناختی، استرس، تصمیم‌گیری ضعیف و کاهش بهره‌وری را در پی دارد. در محور دوم، پژوهش‌ها نشان می‌دهند مدیریت دانش شخصی، به‌ویژه از طریق پالایش اطلاعات، ثبت تجارب فردی، خودمراقبتی دانشی و استفاده از ابزارهای فناورانه، می‌تواند نقش مؤثری در کنترل و کاهش اثرات اضافه‌بار اطلاعاتی ایفا کند.

از منظر روش‌شناختی، رویکردهای کیفی، ترکیبی و مدلیابی معادلات ساختاری در اغلب مطالعات به کار گرفته شده‌اند و ابزارهایی چون مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته، تحلیل محتوا، دلفی و پرسش‌نامه‌های محقق‌ساخته در گردآوری داده‌ها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. باوجوداین، مرور پیشینه‌ها نشان می‌دهد شکاف اصلی پژوهشی در نبود الگویی جامع و بومی برای «مدیریت دانش شخصی با هدف کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی» است که بتواند ابعاد شناختی، فناورانه و رفتاری را به‌طور هم‌زمان پوشش دهد. بیشتر پژوهش‌های پیشین به بُعد فناوری و سازمانی پرداخته‌اند یا صرفاً جنبه‌های روان‌شناختی و فردی را بررسی کرده‌اند، درحالی‌که تعامل میان این سطوح در طراحی مدل‌های کاربردی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. ازاین‌رو، ضرورت دارد الگویی تلفیقی و اعتبارسنجی‌شده ارائه شود که ضمن توجه به سازوکارهای دانشی و شناختی، بتواند به کاهش فشار اطلاعاتی و ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری و یادگیری در سطح فردی کمک کند.

پرسش‌های اساسی پژوهش

پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به پرسش‌های زیر است:

پرسش اصلی

۱- الگوی مدیریت دانش شخصی برای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در سازمان اسناد و کتابخانه ملی چگونه است؟

پرسش‌های فرعی

۲- رتبه‌بندی زیرمؤلفه‌های مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا. چگونه است؟

۳- آیا روابط بین سازه‌ها در الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.ا دارای اعتبار است؟

روش پژوهش

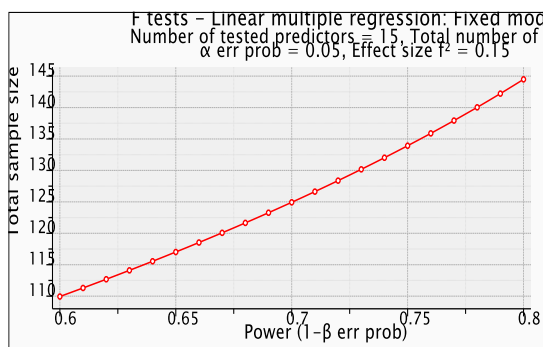
این پژوهش از منظر هدف پژوهشی کاربردی توسعه‌ای است که با هدف توسعه الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی صورت گرفت. براساس نحوه گردآوری داده‌ها پژوهش پیمایشی مقطعی محسوب می‌شود و براساس روش تحلیل پژوهش آمیخته‌ای است که با روش‌های کیفی کمی انجام شد. در بخش کیفی پس از جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، در بازه زمانی مقالات و پژوهش‌های چاپ‌شده در حوزه موردنظر در بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۳ شمسی و ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ میلادی، تعداد ۵۱ مقاله در زمینه مدیریت دانش شخصی و کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی، شناسایی و ارزیابی شد و در نهایت ۴۶ مقاله براساس روش فراترکیب به روش هدفمند انتخاب و وارد مرحله تحلیل شدند. جامعه آماری بخش کمی نیز شامل مدیران و کارشناسان سازمان اسناد و کتابخانه ملی کشور بودند. برای محاسبه حجم نمونه از قاعده تحلیل توان^۱ کوهن^۲ (۲۰۱۳) و نرم‌افزار G*Power استفاده شد. سپس پرسشنامه‌ای سازمان‌یافته مستخرج از مؤلفه‌های مطالعه سندی در اختیار ایشان قرار گرفت.

پرسشنامه پژوهش شامل ۱۵ سازه اصلی و ۷۳ گویه با طیف لیکرت پنج درجه و چهار پرسش عمومی است.

^۱ power analysis

^۲ Cohen

شکل ۱. برآورد نمونه با روش اندازه اثر و تحلیل توان کوهن

پرسشنامه با استفاده از قاعده تحلیل توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد با اندازه اثر^۱ ۰/۱۵ و قدرت آماری ۸۰ درصد مورد سنجش قرار گرفت. حداقل حجم نمونه ۱۴۵ نفر برآورد گردید که برای اطمینان بیشتر ۱۵۰ پرسشنامه توزیع و گردآوری شد.

برای بررسی اعتبار بخش کیفی از الگوی CASP^۲ استفاده شد. مقاله‌های مورد بررسی در بخش کیفی براساس ده معیار این الگو ارزیابی گردید و مقالات با امتیاز بالای ۲۵ انتخاب شد. برای سنجش اعتبار پرسشنامه از روایی محتوا (نظرخواهی از خبرگان) استفاده شد و اعتبار آن تأیید گردید. همچنین آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه در مطالعه مقدماتی ۰/۸۵۶ بدست آمد. پس از توزیع پرسشنامه در نمونه منتخب روایی پرسشنامه با سه روش روایی سازه (مدل بیرونی)، روایی همگرا (AVE) و روایی واگرا بررسی شد. مقدار AVE برای تمامی متغیرهای باید بزرگتر از ۰/۵ باشد. برای محاسبه پایایی نیز پایایی ترکیبی (CR) و ضریب آلفای کرونباخ هر یک از عوامل محاسبه شده است. میزان پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ تمامی ابعاد باید بزرگتر از ۰/۷ باشد. نتایج مربوط به هر یک از این شاخص‌ها در برازش بیرونی مدل ارائه شده

^۱ effect size

^۲ critical appraisal skills program

است.

برای شناسایی مقوله‌های زیربنایی تحقیق و طراحی الگوی اولیه از تحلیل فراترکیب استفاده شد. برای اعتبارسنجی الگوی طراحی شده از روش حداقل مربعات جزئی استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها در فاز کیفی با نرم‌افزار مکس کیودی^۱ و در فاز کمی با نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس^۲ انجام شد.

در بخش کمی این پژوهش از دیدگاه ۱۵۰ نفر استفاده شد. از منظر جنسیت ۱۰۲ نفر (۶۸ درصد) مرد و ۴۸ نفر (۳۲ درصد) زن بودند. از منظر سن ۳۲ نفر (۲۱ درصد) کمتر از ۴۰ سال، ۹۵ نفر (۶۳ درصد) ۴۰ تا ۵۰ سال و ۲۳ نفر (۱۵ درصد) ۵۰ سال و بیشتر سن داشتند. از منظر تحصیلات ۵۶ نفر (۳۷ درصد) کارشناسی، ۶۱ نفر (۴۰ درصد) کارشناسی ارشد، ۳۳ نفر (۲۲ درصد) دکتری داشتند. از منظر سابقه کاری ۵۱ نفر (۳۴ درصد) کمتر از ۱۰ سال، ۲۵ نفر (۱۶ درصد) ۱۰ تا ۱۵ سال، ۳۲ نفر (۲۱ درصد) ۱۵ تا ۲۰ سال و ۴۲ نفر (۲۸ درصد) بالای ۲۰ سال سابقه کاری داشتند.

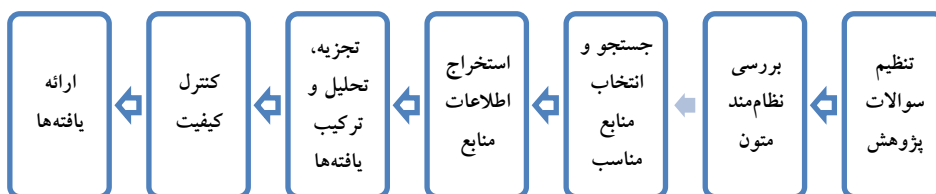
جهت تحلیل داده‌ها، نخست با استفاده از روش فراترکیب مقوله‌های مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی شناسایی شد. فراترکیب یکی از روش‌های فرامطالعه است که به ارزیابی سایر پژوهش‌های انجام‌شده می‌پردازد و از این منظر با عنوان ارزشیابی ارزشیابی‌ها از آن یاد می‌شود. فراترکیب برای یکپارچه‌سازی چندین مطالعه به منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری صورت می‌گیرد (Beck, 2002). در مقایسه با رویکرد فراتحلیل کمی که بر داده‌های کمی ادبیات موضوع و رویکردهای آماری تکیه دارد، فراترکیب بر مطالعات کیفی متمرکز بوده است؛ به عبارت دیگر، فراترکیب، ترکیب تفسیر تفسیرهای داده‌های اصلی مطالعات منتخب است (Zimmer, 2006). به طور کلی روش فراترکیب نوعی مطالعه کیفی است که از اطلاعات یافته‌های مستخرج از مطالعات دیگر در زمینه موضوع مرتبط، استفاده می‌کند. پژوهشگر در روش فراترکیب، داده‌های ثانویه نتایج حاصل از سایر مطالعه‌ها را برای پاسخگویی به نتایج مطالعه خود باهم ترکیب نموده و نتایج جدیدی بدست

¹ Maxqda

² Smart PLS

می‌آورد (فینفگلد-کانت^۱، ۱۴۰۰). برای دستیابی به هدف پژوهش از روش فراترکیب، مطابق از الگوی (Sandelowski & Barroso, 2007) استفاده شد.

شکل ۲. الگوی هفت مرحله‌ای فراترکیب (اقتباس از سندلوسکی و باروسو، ۲۰۰۷)

تنظیم پرسش‌های پژوهش: نخستین گام در روش فراترکیب، تنظیم پرسش‌های پژوهش است. این پرسش‌ها عموماً براساس چهار پارامتر چه‌چیزی، چه کسی، چه زمانی و چگونه؛ قابل تنظیم است. در گروه‌بندی و تحلیل ابعاد مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در کشور مورد سؤال قرار گرفته است.

بررسی نظام‌مند متون: در گام دوم برای گردآوری داده‌های پژوهش از داده‌های ثانویه به نام اسناد و مدارک گذشته استفاده شده است. این اسناد و مدارک شامل تمام پژوهش‌ها در زمینه مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی بوده است. در این پژوهش، پایگاه‌های مقاله ساینس دایرکت^۲، اسکوپوس^۳، پروکوئست^۴، اشپرینگر^۵ و امرالد^۶ و سه پایگاه داده ایرانی نورمگز، سامانه مجلات جهاد دانشگاهی، پرتال جامع علوم انسانی به‌منظور شناسایی و گردآوری مقاله‌های مرتبط، مورد جستجو قرار گرفت. در نتیجه این جستجو و با وارد کردن کلیدواژه‌های مرتبط با مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در فیلد عنوان جمعاً ۵۱ پژوهش یافت شد.

جدول ۱. کلید واژه‌های مورد استفاده

¹ Finfgeld-Connett

² ScienceDirect

³ Scopus

⁴ ProQuest

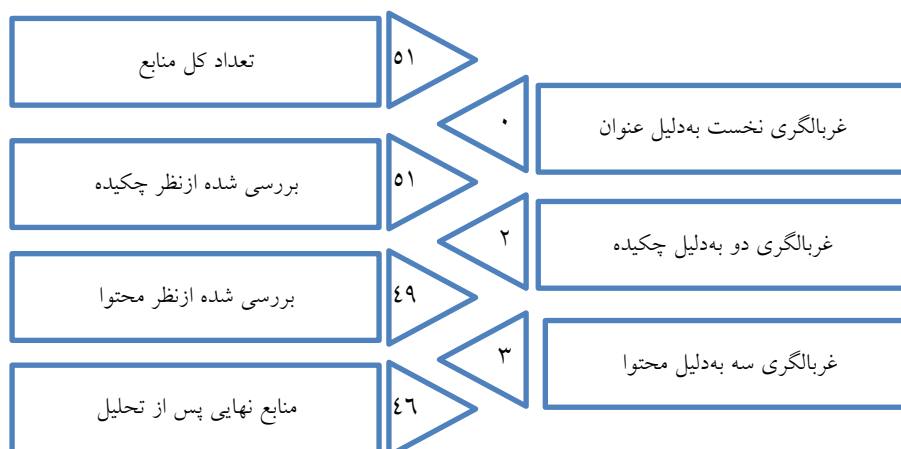
⁵ Springer

⁶ Emerald

معادل انگلیسی	مفاهیم کلیدی
The role Of Personal Knowledge Management on Information Overload Control	نقش مدیریت دانش شخصی بر کنترل اضافه بار اطلاعاتی
Personal Knowledge Management	مدیریت دانش شخصی
Information Overload Control	کنترل اضافه بار اطلاعاتی
Information Science and Knowledge Specialists	متخصصان علم اطلاعات و دانش شناسی
The role Of Personal Knowledge Management on Information Overload Control	نقش مدیریت دانش شخصی بر کنترل اضافه بار اطلاعاتی
Personal Knowledge Management	مدیریت دانش شخصی

جستجو و انتخاب متون مناسب: در گام سوم با استفاده از روش CASP با ۱۰ شرط کیفی، هر مقاله را به لحاظ کیفی مورد ارزیابی قرار گرفت. هر یک از مقالات در مواجهه با این شرایط، امتیازی از ۱ تا ۵ گرفته و مقالاتی که مجموع امتیازات آن‌ها ۲۱ و بالاتر شد به لحاظ کیفی تأیید و باقی مقالات حذف شدند. فرایند بازبینی و انتخاب در این پژوهش به صورت خلاصه در شکل (۲) نشان داده شده است:

شکل ۳. فرایند بازبینی و انتخاب

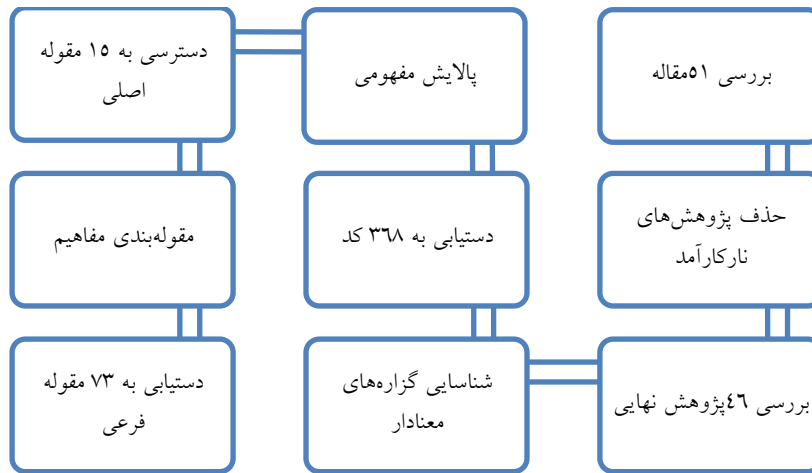
سرانجام پس از چهار مرحله پالایش از میان ۵۱ مطالعه، پس از بررسی تمامی آن‌ها و در نظر گرفتن معیارهای خروجی از منظر معیار محتوا و یا عدم دسترسی نهایتاً نتایج استخراج شده از ۴۶ مطالعه (۲۵ پژوهش انگلیسی و ۲۱ پژوهش فارسی) مورد باز بررسی و تحلیل قرار گرفت.

استخراج اطلاعات پژوهش: در گام چهارم، اطلاعات پژوهش‌ها در جدولی دسته‌بندی شد. این جدول شامل اطلاعات ذیل می‌باشد: اطلاعات شناسنامه‌ای پژوهش: عنوان، نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان و سال انتشار. اطلاعات روشی کلیدی: روش و هدف پژوهش. اطلاعات یافته‌های اصلی: نتایج و یافته‌های پژوهش.

تجزیه و تحلیل یافته‌های کیفی: در گام پنجم پژوهشگر در طول تجزیه و تحلیل، موضوعاتی را جستجو می‌کند که در میان مطالعه‌های موجود در فراترکیب پدیدار شده است. این مورد به عنوان (بررسی موضوعی) شناخته می‌شود. به محض اینکه موضوع‌ها شناسایی و مشخص شد، بررسی کننده، طبقه‌بندی را شکل می‌دهد و طبقه‌های مشابه و مربوط را در موضوعی قرار می‌دهد که آن را به بهترین گونه توصیف می‌کند. موضوع‌ها اساس و پایه ایجاد توضیحات، الگوها و نظریه‌ها یا فرضیات را ارائه می‌کند. در این پژوهش، ابتدا تمام عوامل استخراج شده از پژوهش‌ها به عنوان شناسه در نظر گرفته، و سپس با در نظر گرفتن معنای هر یک از آنها، شناسه‌ها در مفهومی مشابه تعریف شد؛ سپس مفاهیم مشابه در مقولات تبیین‌کننده دسته‌بندی شد تا به این ترتیب محورهای تبیین‌کننده شاخص‌های مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در قالب مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش شناسایی شود.

کنترل کیفیت تحلیل: منظور از اعتبار در پژوهش کیفی، مفاهیمی نظیر دفاع‌پذیری، باورپذیری، تصدیق‌پذیری و بازتاب‌پذیری نتایج پژوهش صورت گرفته است. یکی از شاخص‌های اعتبار (پایایی) پژوهش کیفی ارزیابی دو یا چند سند از حیث ارجاع به شاخصی خاص است (Sandelowski & Barroso, 2007). نرم‌افزار مکس کیودی‌ای از چنین قابلیت‌های برخوردار است و ماهیت صفر و یکی کدها امکان استفاده از شاخص کاپا را فراهم می‌کند. برای ارزیابی پایایی فراترکیب، سندی انتخابی در اختیار یکی از خبرگان قرار داده شد. پس از ارزیابی، ضریب کاپا ۰/۶۹۲ محاسبه شد. ضریب کاپای بالای ۰/۶ مطلوب می‌باشد (Cohen, 2013). بنابراین این مقدار به معنای پایایی نتایج پژوهش است.

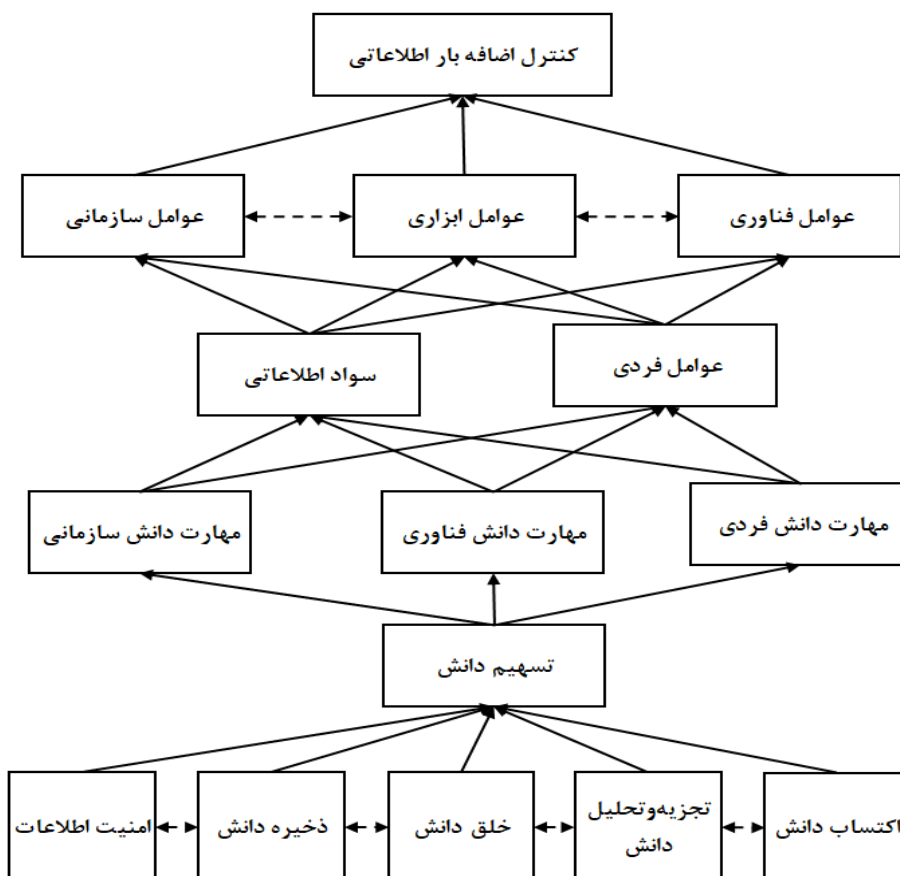
شکل ۴. الگوریتم خروجی کنترل کیفیت شاخص‌های پژوهش

ارائه گزارش و یافته‌های پژوهش: در گام هفتم از روش فراترکیب، یافته‌های مراحل قبل ارائه می‌شود. در ادامه به شناسایی شاخص‌های پژوهش پرداخته می‌شود. شاخص‌های به‌دست‌آمده به تعداد ۳۶۸ کد از مقالات مذکور، ارائه شده است. از شاخص‌های استخراج‌شده از متون مقالات مرتبط، با حذف شاخص‌های هم‌معنی و پرتکرار و در نهایت با مقوله و دسته‌بندی شاخص‌های نهایی، ۱۵ مقوله اصلی و ۷۳ مقوله فرعی حاصل شد. در این مرحله از کدگذاری، مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش مشخص شدند.

براساس نتایج تحلیل فراترکیب الگوی اولیه مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در شکل ۵ نمایش داده شده است. لازم به توضیح است که وزن تمام مؤلفه‌ها به دلیل اهمیت یکسان هر کدام، در الگو یکسان در نظر گرفته شده است.

شکل ۵. الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه بار اطلاعاتی^۱

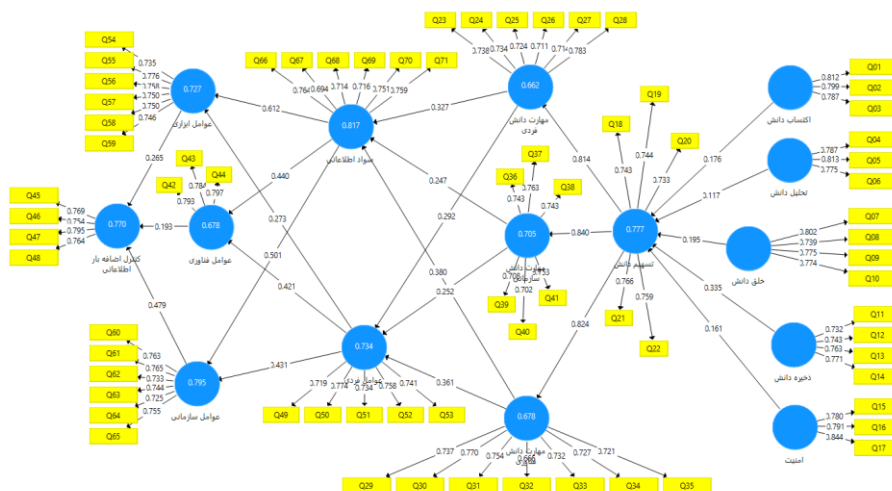

پس از ارائه الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه بار اطلاعاتی، جهت اعتبارسنجی از روش حداقل مربعات جزئی^۲ استفاده شد. اعتبارسنجی مدل در حالت تخمین استاندارد در شکل (۶) نمایش داده شده است. برآورد آماره t و مقدار بوت استرپینگ برای سنجش معناداری روابط نیز در شکل ۷ آمده است.

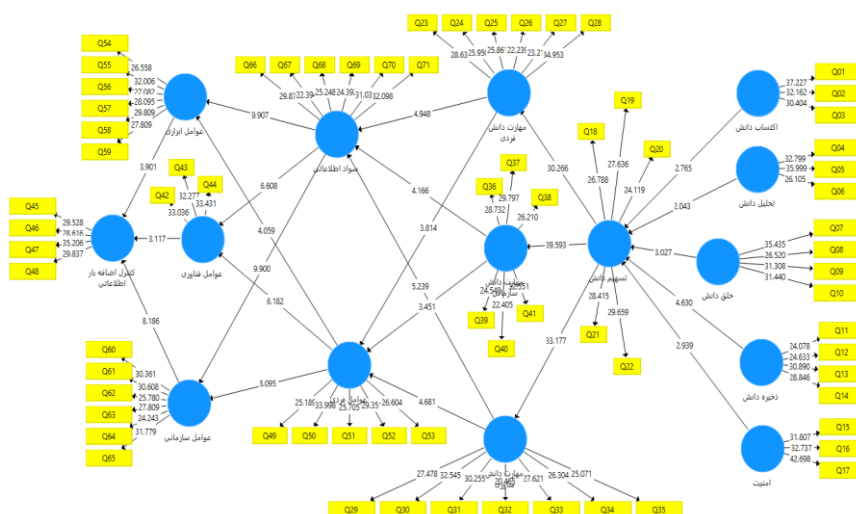
^۱ منابع هسته که برای استخراج این مقوله‌ها استفاده شده، در فهرست منابع آمده است.

^۲ PLS

شکل ۶. اعتبارسنجی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه بار اطلاعاتی

شکل ۷. معناداری الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه بار اطلاعاتی

بخش بیرونی مدل (مدل اندازه‌گیری) رابطه متغیرهای قابل مشاهده با متغیرهای پنهان را نشان می‌دهد. میزان رابطه پرسش‌ها با سازه‌های اصلی بوسیله بارعاملی نشان داده می‌شود. نتایج مندرج در شکل (۲ و ۳) نشان می‌دهد بارهای عاملی در تمامی موارد از ۰/۶ بیشتر است و آماره t نیز در تمامی موارد بزرگتر از ۱/۹۶ می‌باشد. بنابراین بخش اندازه‌گیری مدل از اعتبار

مناسبی برخوردار است. برای اطمینان بیشتر، مدل بیرونی (اندازه‌گیری) براساس شاخص روایی همگرا، ضریب رو، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ مورد ارزیابی قرار گرفت. میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) باید بزرگتر از ۰/۵ و ضریب رو، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ بزرگتر از ۰/۷ باشد. خلاصه نتایج ارزیابی برازش مدل اندازه‌گیری در جدول ارائه شده است.

جدول ۲. بخش اندازه‌گیری الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

سازه‌های اصلی	AVE	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی (CR)	ضریب رو (Rho)
امنیت	۰/۶۴۹	۰/۷۲۹	۰/۷۲۸	۰/۸۴۷
اکتساب دانش	۰/۶۳۹	۰/۷۱۸	۰/۷۱۸	۰/۸۴۲
تحلیل دانش	۰/۶۲۷	۰/۷۰۳	۰/۷۰۶	۰/۸۳۴
تسهیم دانش	۰/۵۶۱	۰/۸۰۵	۰/۸۰۵	۰/۸۶۵
خلق دانش	۰/۵۹۷	۰/۷۷۴	۰/۷۷۵	۰/۸۵۵
ذخیره دانش	۰/۵۶۶	۰/۷۴۴	۰/۷۴۶	۰/۸۳۹
سواد اطلاعاتی	۰/۵۳۸	۰/۸۲۸	۰/۸۲۹	۰/۸۷۵
عوامل ابزاری	۰/۵۶۶	۰/۸۴۷	۰/۸۴۷	۰/۸۸۷
عوامل سازمانی	۰/۵۵۹	۰/۸۴۲	۰/۸۴۲	۰/۸۸۴
عوامل فردی	۰/۵۵۶	۰/۸۰۰	۰/۸۰۰	۰/۸۶۲
عوامل فناوری	۰/۶۲۶	۰/۷۰۱	۰/۷۰۱	۰/۸۳۴
مهارت دانش سازمانی	۰/۵۴۱	۰/۸۳۰	۰/۸۳۱	۰/۸۷۶
مهارت دانش فردی	۰/۵۳۹	۰/۸۲۹	۰/۸۲۹	۰/۸۷۵
مهارت دانش فناوری	۰/۵۳۳	۰/۸۵۳	۰/۸۵۴	۰/۸۸۹
کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی	۰/۵۹۴	۰/۷۷۲	۰/۷۷۲	۰/۸۵۴

با توجه به جدول (۲)، مقدار میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) بزرگتر از ۰/۵ است بنابراین روایی همگرا تأیید می‌شود. ضریب رو، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ تمامی متغیرها بزرگتر از ۰/۷ بوده بنابراین از نظر پایایی تمامی متغیرها مورد تأیید است. روابط بین سازه‌های اصلی با عنوان مدل درونی (بخش ساختاری) شناخته می‌شود. روابط میان سازه‌های اصلی (بخش ساختاری) براساس ضریب مسیر و آماره تی مورد بررسی قرار گرفت. خلاصه نتایج آزمون روابط میان سازه‌های اصلی در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳ - اعتبارسنجی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

رابطه	ضریب مسیر	آماره t	معناداری	اندازه اثر	نتیجه
امنیت ← تسهیم دانش	۰/۱۶۱	۲/۹۳۹	۰/۰۰۳	۰/۰۴۳	تأیید
اکتساب دانش ← تسهیم دانش	۰/۱۷۶	۲/۷۶۵	۰/۰۰۶	۰/۰۴۶	تأیید
تحلیل دانش ← تسهیم دانش	۰/۱۱۷	۲/۰۴۳	۰/۰۴۲	۰/۰۲۱	تأیید
تسهیم دانش ← مهارت دانش سازمانی	۰/۸۴۰	۳۹/۵۹۳	۰/۰۰۰	۲/۳۹۳	تأیید
تسهیم دانش ← مهارت دانش فردی	۰/۸۱۴	۳۰/۲۶۶	۰/۰۰۰	۱/۹۶۳	تأیید
تسهیم دانش ← مهارت دانش فناوری	۰/۸۲۴	۳۳/۱۷۷	۰/۰۰۰	۲/۱۰۹	تأیید
خلق دانش ← تسهیم دانش	۰/۱۹۵	۳/۰۲۷	۰/۰۰۳	۰/۰۴۷	تأیید
ذخیره دانش ← تسهیم دانش	۰/۳۳۵	۴/۴۳	۰/۰۰۰	۰/۱۳۸	تأیید
سواد اطلاعاتی ← عوامل ابزاری	۰/۶۱۲	۹/۹۰۷	۰/۰۰۰	۰/۴۳۱	تأیید
سواد اطلاعاتی ← عوامل سازمانی	۰/۵۰۱	۹/۹	۰/۰۰۰	۰/۳۸۵	تأیید
سواد اطلاعاتی ← عوامل فناوری	۰/۴۴۰	۶/۶۰۸	۰/۰۰۰	۰/۱۸۹	تأیید
عوامل ابزاری ← کنترل اضافه بار اطلاعاتی	۰/۲۶۵	۳/۹۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۸۶	تأیید
عوامل سازمانی ← کنترل اضافه بار اطلاعاتی	۰/۴۷۹	۸/۱۸۶	۰/۰۰۰	۰/۲۹۸	تأیید
عوامل فردی ← عوامل ابزاری	۰/۲۷۳	۴/۰۵۹	۰/۰۰۰	۰/۰۸۶	تأیید
عوامل فردی ← عوامل سازمانی	۰/۴۳۱	۸/۰۹۵	۰/۰۰۰	۰/۲۸۵	تأیید
عوامل فردی ← عوامل فناوری	۰/۴۲۱	۶/۱۸۲	۰/۰۰۰	۰/۱۷۳	تأیید
عوامل فناوری ← کنترل اضافه بار اطلاعاتی	۰/۱۹۳	۳/۱۱۷	۰/۰۰۲	۰/۰۴۷	تأیید
مهارت دانش سازمانی ← سواد اطلاعاتی	۰/۲۴۷	۴/۱۶۶	۰/۰۰۰	۰/۰۸۱	تأیید
مهارت دانش سازمانی ← عوامل فردی	۰/۲۵۲	۳/۴۵۱	۰/۰۰۱	۰/۰۵۸	تأیید
مهارت دانش فردی ← سواد اطلاعاتی	۰/۳۲۷	۴/۹۴۸	۰/۰۰۰	۰/۱۳۵	تأیید
مهارت دانش فردی ← عوامل فردی	۰/۲۹۲	۳/۸۱۴	۰/۰۰۰	۰/۰۷۴	تأیید
مهارت دانش فناوری ← سواد اطلاعاتی	۰/۳۸۰	۵/۲۳۹	۰/۰۰۰	۰/۱۷۴	تأیید
مهارت دانش فناوری ← عوامل فردی	۰/۳۶۱	۴/۶۸۱	۰/۰۰۰	۰/۱۰۸	تأیید

از شاخص ضریب تعیین (R^2) و شاخص ارتباط پیش‌بین (Q^2) برای سنجش قدرت پیش‌بینی مدل استفاده شد. این دو شاخص برای متغیرهای درون‌زا محاسبه می‌شوند. ضریب تعیین، بیانگر میزان تغییرات متغیرهای وابسته توسط متغیرهای مستقل است. سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به‌عنوان مقدار ملاک برای ضعیف، متوسط و قوی بودن برازش بخش ساختاری مدل به

وسیله معیار ضریب تعیین است (Chin, 1998)؛ از شاخص ارتباط پیش‌بین (Q^2) نیز برای سنجش قدرت پیش‌بینی مدل استفاده می‌شود. این شاخص به وسیله استون و گیزر^۱ معرفی شد و با روش بلایندفلدینگ برآورد می‌شود. اگر مقدار (Q^2) مثبت باشد نشان می‌دهد که مدل از توان پیش‌بینی مناسبی برخوردار است. همچنین مقدار (q^2) اثر نسبی شاخص ارتباط پیش‌بین را برآورد می‌کند. در اینجا نیز سه مقدار ۰/۰۲ (ضعیف)، ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (بزرگ) برای ارزیابی میزان تناسب استفاده می‌شود (Hair et al., 2021). شاخص‌های قدرت پیش‌بینی مدل (R^2) و (Q^2) در جدول (۴) گزارش شده است.

جدول ۴. قدرت پیش‌بینی الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

سازه‌های اصلی	R2	R2 تعدیل شده	Q2	q2
تسهیم دانش	۰/۷۷۷	۰/۷۷۵	۰/۴۰۸	۰/۶۸۹
سواد اطلاعاتی	۰/۸۱۷	۰/۸۱۵	۰/۴۱۱	۰/۶۹۸
عوامل ابزاری	۰/۷۲۷	۰/۷۲۵	۰/۳۸۵	۰/۶۲۶
عوامل سازمانی	۰/۷۹۵	۰/۷۹۴	۰/۴۱۶	۰/۷۱۲
عوامل فردی	۰/۷۳۴	۰/۷۳۲	۰/۳۸۱	۰/۶۱۶
عوامل فناوری	۰/۶۷۸	۰/۶۷۶	۰/۴۰۳	۰/۶۷۵
مهارت دانش سازمانی	۰/۷۰۵	۰/۷۰۵	۰/۳۵۸	۰/۵۵۸
مهارت دانش فردی	۰/۶۶۲	۰/۶۶۲	۰/۳۳۴	۰/۵۰۲
مهارت دانش فناوری	۰/۶۷۸	۰/۶۷۸	۰/۳۳۸	۰/۵۱۱
کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی	۰/۷۷۰	۰/۷۶۸	۰/۴۳۰	۰/۷۵۴

برای ارزیابی برازش مدل از شاخص GOF و RMS و SRMR و NFI استفاده می‌شود. برای شاخص GoF سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی معرفی شده است. برای شاخص RMS_theta مقادیر کوچکتر از ۰/۱۲ نشانه تناسب مدل است. شاخص SRMR نیز بهتر است زیر ۰/۱ و خیلی سخت‌گیرانه کمتر از ۰/۰۸ باشد. مقدار شاخص NFI باید از ۰/۶ برزگتر باشد و اگر بیش از ۰/۹ باشد خیلی مطلوب است. در نهایت، خی‌دو به‌هنگار نیز بهتر است کوچکتر از ۲ یا دست‌کم کوچکتر از ۵ باشد (حبیبی و همکاران،

¹ Stone & Geisser

۱۴۰۱). شاخص‌های ارزیابی برازش الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. ارزیابی برازش الگوی مدیریت دانش شخصی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی

شاخص	GOF	RMS_theta	SRMR	NFI	خی‌دو به‌هنگار
مقدار قابل قبول	۰/۳۶	کوچکتر از ۰/۱۲	کوچکتر از ۰/۰۸	بزرگتر از ۰/۶	کوچکتر از ۵
مقدار برآورد شده	۰/۶۴۶	۰/۰۹۷	۰/۰۴۹	۰/۶۵۳	۳/۰۹۲

در این مطالعه شاخص GOF برابر ۰/۶۴۶ (بزرگتر از ۰/۳۶)، شاخص RMS_theta برابر ۰/۰۹۷ (کوچکتر از ۰/۱۲)، شاخص SRMR برابر ۰/۰۴۹ (کوچکتر از ۰/۰۸)، شاخص NFI برابر ۰/۶۵۳ (بزرگتر از ۰/۶) و شاخص خی‌دو به‌هنگار برابر ۳/۰۹۲ (کوچکتر از ۵)، برآورد شد، بنابراین مدل از برازش خوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش الگوی مدیریت دانش شخصی در کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در راستای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی طراحی و اعتبارسنجی شد.

در پاسخ به پرسش اصلی پژوهش می‌توان اذعان کرد که مدل مدیریت دانش شخصی به‌عنوان چهارچوبی نظام‌مند و چندلایه، اضافه‌بار اطلاعاتی را در میان متخصصان سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران از طریق فرآیندی مرحله‌به‌مرحله کنترل می‌کند که با تمرکز بر مؤلفه‌های کلیدی مانند امنیت دانش، اکتساب هدفمند، تحلیل و پردازش داده‌ها، خلق دانش نو و ذخیره‌سازی مؤثر آغاز می‌شود. این مدل با فراهم کردن بستری امن و کارآمد برای دریافت و سازماندهی اطلاعات، زمینه‌ساز تسهیم دانش فردی می‌شود و در ادامه، با ارتقای مهارت‌های دانشی فردی، سازمانی و فناورانه، عوامل فردی نظیر خودکارآمدی، انگیزه یادگیری و سواد اطلاعاتی را تقویت می‌کند. در نهایت، ادغام عوامل ابزاری و سازمانی مانند سیستم‌های مدیریت دانش دیجیتال و فرهنگ تسهیم دانش، منجر به کاهش فشار ذهنی، بهبود تصمیم‌گیری و افزایش بهره‌وری شناختی می‌شود، به گونه‌ای که کارکنان قادر به اولویت‌بندی محتوا، پالایش منابع و تمرکز بر اطلاعات مرتبط می‌گردند و سازمان به‌عنوان یک کل، تاب‌آوری بیشتری در برابر سیل اطلاعات نشان می‌دهد.

در پاسخ به پرسش فرعی اول می‌توان گفت که مؤلفه‌های اصلی مدیریت دانش شخصی

شامل امنیت دانش (مانند کنترل دسترسی و حفظ اطلاعات)، اکتساب دانش (از طریق منابع مکتوب، جلسات و تعامل با نخبگان)، تحلیل دانش (با تمرکز بر دسته‌بندی، ارزیابی اعتبار و تجربه در مواجهه با منابع متنوع)، خلق دانش (ازجمله ایده‌پردازی، ارائه راهکارهای نو و توسعه مستمر توانمندی‌ها) و ذخیره دانش (مانند مکتوب‌سازی، طبقه‌بندی در پایگاه‌های داده و استفاده از ابزارهای دیجیتال برای سازماندهی قابل‌بازایی) هستند که همگی به‌طور مستقیم بر فرآیند تسهیم دانش تأثیر می‌گذارند. این مؤلفه‌ها با ایجاد پایه امن و پردازش‌شده‌ای از دانش، آمادگی فرد را برای اشتراک‌گذاری افزایش می‌دهند، به‌طوری‌که دانش اکتساب‌شده و تحلیل‌شده به راحتی در قالب تبادلات سازمانی، سخنرانی‌ها یا پلتفرم‌های مشترک نشر می‌یابد و چرخه دانش را پویا می‌سازد، همان‌طور که یافته‌های پژوهش از تحلیل 46 مقاله و استخراج ۳۶۸ کد نشان می‌دهد.

در پاسخ به پرسش فرعی دوم می‌توان گفت که زیر مؤلفه‌های شناسایی‌شده در الگوی مدیریت دانش شخصی، شامل عوامل فردی (مانند انگیزه یادگیری، خودکارآمدی و ویژگی‌های روانشناختی مانند انعطاف‌پذیری)، سازمانی (درک جایگاه دانش در فرآیندهای کاری، ارتباطات سازمانی و نظام‌های تشویقی) و فناورانه (توان استفاده از ابزارهای دیجیتال، سامانه‌های مدیریت اطلاعات و هوش مصنوعی برای پالایش منابع)، با ایجاد چرخه‌ای یکپارچه در کاهش اضافه‌بار اطلاعاتی نقش ایفا می‌کنند به‌طوری‌که این عوامل با تقویت ظرفیت پردازش ذهنی فرد، تسهیل اشتراک‌گذاری دانش و فراهم کردن ابزارهای کارآمد برای اولویت‌بندی و فیلتر اطلاعات، فشار اطلاعاتی را کاهش داده و بهره‌وری شناختی را از طریق بهبود تمرکز، تصمیم‌گیری آگاهانه و افزایش کارایی در محیط‌های دانشی مانند سازمان اسناد و کتابخانه ملی ارتقا می‌دهند، همان‌طور که یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد این عوامل از لایه فردی آغاز شده و به سطح سازمانی گسترش می‌یابند تا تاب‌آوری در برابر سیل اطلاعات را تضمین کنند.

در پاسخ به پرسش فرعی سوم می‌توان گفت که روابط بین سازه‌های مؤثر در الگوی مدیریت دانش شخصی برای کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران براساس تحلیل بارهای عاملی در مدل معادلات ساختاری (PLS-SEM) به‌صورت زنجیره‌ای و معنادار برقرار است، به‌طوری‌که سازه‌های شناسایی‌شده با بار عاملی‌های قابل قبول مستقیماً تأثیر مثبت و قوی دارند و این روابط با مقادیر بالای ۰/۷ اعتبار همگرا را تأیید می‌کنند؛ این روابط براساس مدل تحلیل عاملی تاییدی ارزیابی شده و با روایی همگرا بالا (AVE) بالای

۰/۵)، پایایی مناسب (آلفای کرونباخ و CR بالای ۰/۷)، ضریب تعیین قوی (R^2 متوسط تا بالا برای متغیرهای درون‌زا)، قدرت پیش‌بینی مثبت (Q^2 مثبت) و شاخص‌های برازش کلی مانند GOF قوی، SRMR پایین و خی‌دو به‌هنگار قابل قبول، در سطح اطمینان بالا تأیید گردیده و نشان‌دهنده مدلی یکپارچه و کارآمد است که از لایه‌های فردی به سطوح سازمانی گسترش می‌یابد.

با توجه به یافته‌های پژوهش، به سازمان اسناد و کتابخانه ملی توصیه می‌شود که برنامه‌های آموزشی و توانمندسازی کارکنان را با تمرکز بر مهارت‌های مدیریت دانش شخصی توسعه دهد. این آموزش‌ها می‌توانند شامل ارتقای سواد اطلاعاتی، مهارت‌های جستجوی پیشرفته، اولویت‌بندی منابع، و استفاده از ابزارهای دیجیتال مدیریت اطلاعات باشند. طراحی کارگاه‌های عملی در زمینه تحلیل محتوا، خلاصه‌سازی دانش، و کاربرد ابزارهای نرم‌افزاری همچون سامانه‌های یادداشت‌برداری، نقشه ذهنی و پلتفرم‌های مدیریت منابع دانشی می‌تواند نقش مؤثری در کاهش فشار ذهنی و ارتقای کارآمدی کارکنان ایفا کند. همچنین پیشنهاد می‌شود ساختارهای فناورانه و سازمانی کتابخانه مورد بازنگری قرار گیرند تا زمینه برای تسهیل در تسهیم دانش فردی و گروهی فراهم شود. طراحی فضاهای دانشی مشترک، پلتفرم‌های داخلی برای اشتراک‌گذاری یافته‌ها، و ایجاد نظام تشویقی برای کارکنانی که در فرآیند تولید و تسهیم دانش مشارکت فعال دارند، از جمله اقدامات مؤثر در این مسیر است. در کنار آن، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فناورانه مانند سامانه‌های پالایش اطلاعات، هوش مصنوعی برای دسته‌بندی منابع، و داشبوردهای اطلاعاتی شخصی‌سازی شده می‌تواند به‌طور مستقیم در کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی مؤثر باشد و بهره‌وری دانشی سازمان را به شکل چشم‌گیری افزایش دهد.

بررسی تطبیقی یافته‌های پژوهش حاضر با پژوهش‌های داخلی پیشین نشان می‌دهد که این پژوهش، به‌واسطه رویکرد لایه‌مند و مدل‌مبنای خود، گامی فراتر از پژوهش‌های قبلی برداشته است. درحالی‌که پژوهش‌هایی مانند خودروان و همکاران (۱۴۰۲) صرفاً رابطه بین مدیریت دانش شخصی و بهره‌وری نیروی انسانی را بررسی کرده‌اند، پژوهش حاضر با تحلیل زنجیره‌ای از متغیرها، نشان می‌دهد که مؤلفه‌های اولیه چون امنیت، اکتساب، تحلیل، خلق و ذخیره دانش، نه‌فقط بر بهره‌وری یا عملکرد تأثیر دارند، بلکه از مسیر تسهیم دانش و ارتقای مهارت‌های دانشی، در نهایت به کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی منتهی می‌شوند. این نگاه سیستمی و مرحله‌به‌مرحله، تمایز مهمی با مطالعات تک‌متغیره یا دوسویه دارد. همچنین برخلاف پژوهش

یوسفی و همکاران (۱۴۰۱) که تمرکز آن بر سنجش میزان بهره‌گیری از مهارت‌های مدیریت دانش شخصی بود، یا پژوهش کیانی‌کرمی و همکاران (۱۴۰۳) که رابطه این مهارت‌ها را با عملکرد آموزشی بررسی می‌کند، در این پژوهش بر نقش واسطه‌ای و تسهیل‌گر مهارت‌ها در فعال‌سازی عوامل شناختی و فردی تأکید شده است. افزون‌بر این، پژوهش حاضر با پژوهش رمضان‌پورمرزی و همکاران (۱۴۰۲) نیز نقطه تلاقی مفهومی دارد؛ آنجا که مفهوم «سرریز اطلاعات» به‌مثابه وجهی از اضافه‌بار اطلاعاتی مورد توجه قرار گرفته است. بااین‌حال، تفاوت بنیادی در آن است که پژوهش حاضر، به‌جای تمرکز صرف بر پیامدهای منفی سرریز اطلاعات، به طراحی و تبیین الگویی برای مدیریت و مهار آن از طریق مدیریت دانش شخصی پرداخته است. همچنین پژوهش معلمی و همکاران (۱۴۰۲)، که نگاهی الهیاتی به اضافه‌بار اطلاعاتی دارد، بیشتر در سطح تأملات ارزشی است و فاقد سازوکارهای اجرایی و تجربی است که در پژوهش حاضر به‌وضوح ترسیم شده است. نهایتاً، این پژوهش در امتداد مفهومی با پژوهش دولانی و همکاران (۱۴۰۱) نیز قرار می‌گیرد، با این تفاوت که این پژوهش، خوداثربخشی را به‌عنوان پیامد نهایی بررسی می‌کند، درحالی‌که مدل تو با نگاه گسترده‌تر، مهارت‌ها، عوامل فردی، سواد اطلاعاتی و بسترهای فناورانه را در امتداد یکدیگر قرار داده است. به بیان دیگر، این پژوهش با ترکیب لایه‌های دانشی، شناختی، ابزاری و سازمانی، تصویری نظام‌مند از چرخه کنترل اضافه‌بار اطلاعاتی ترسیم کرده و در پی آن است تا نشان دهد مدیریت دانش شخصی نه‌فقط مهارتی فردی، بلکه راهبردی ساختاری برای تاب‌آوری دانشی در عصر سیل اطلاعات است.

یکی از محدودیت‌های این پژوهش آن بود که با وجود بهره‌گیری از روش آمیخته و ترکیب یافته‌های کیفی و کمی از طریق فراترکیب و مدلسازی حداقل مربعات، داده‌های کیفی از منابع ثانویه و متون استخراج شدند و امکان انجام مصاحبه‌های عمیق با خبرگان یا کارکنان سازمان اسناد و کتابخانه ملی فراهم نشد. همچنین، مدل ارائه‌شده گرچه از اعتبار آماری قابل قبولی برخوردار است، اما به‌دلیل تمرکز بر متغیرهای دانشی و شناختی، نقش سایر عوامل زمینه‌ای مانند فرهنگ سازمانی، رهبری دانشی، شاخص سواد انتقادی اطلاعات و تجربه‌های فناورانه به‌دلیل پیچیدگی این شاخص‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفت. افزون‌بر این، جامعه آماری در بخش کمی محدود به نهاد دانشی خاصی بود که ممکن است قابلیت تعمیم مدل را در دیگر حوزه‌های کاربردی با محدودیت روبه‌رو کند. به پژوهشگران آینده پیشنهاد می‌شود برای توسعه و تعمیق الگوی ارائه‌شده، از روش‌های کیفی نظیر مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند با

متخصصان کتابداری، علم اطلاعات، و فناوری‌های دانشی استفاده کنند تا ابعاد معنایی پنهان مدل بهتر آشکار شود. همچنین بهره‌گیری از روش‌های کمی مبتنی بر تحقیق در عملیات، مانند تحلیل پوششی داده‌ها، فرایند تحلیل شبکه‌ای، یا تحلیل مسیر پویا می‌تواند در بهینه‌سازی تصمیم‌گیری‌های دانشی در شرایط اضافه‌بار اطلاعاتی نقش مؤثری ایفا کند. انجام پژوهش‌های مقایسه‌ای میان سازمان‌های دانشی مختلف، مانند کتابخانه‌های دانشگاهی، سازمان‌های اسنادی دولتی و مراکز پژوهشی نیز به تعمیم‌پذیری و بومی‌سازی بهتر مدل کمک خواهد کرد.

قدردانی

نویسندگان مراتب سپاس و قدردانی خود را از همکاران گرامی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، به‌ویژه متخصصان و صاحب‌نظران محترم حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی ابراز می‌دارند. ایشان با صرف وقت ارزشمند خود و ارائه دیدگاه‌های تخصصی، ما را در تکمیل پرسشنامه و اجرای این پژوهش یاری رساندند. همچنین از نظرات ارزشمند داوران محترم نهایت سپاس را داریم.

تعارض منافع

در این مقاله تضاد منافی وجود ندارد.

منابع

- امین‌الرعا، رؤیا، مطلبی، داریوش، خسروی، فریبرز، و اباذری، زهرا (۱۴۰۳). مؤلفه‌ها و شاخص‌های اشاعه اطلاعات دیجیتالی در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران. *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۳۵ (۱۳۸)، ۷-۳۸. doi: 10.30484/nastinfo.2024.3557.2265
- حبیبی، آرش، و منظم، ساناز (۱۴۰۱). *حداقل مربعات جزئی*. تهران: نارون.
- خسروی، عبدالرسول، فتاحی، رحمت‌الله، پریرخ، مهری، و دیانی، محمدحسین (۱۳۹۱). تحلیل بسط جستجوی کاربران در موتور کاوش گوگل بر پایه نظریه بار شناختی. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، (۱۵)، ۲۳۱-۲۵۴.
- خودروان، حسن، بیرانوند، علی، رجب‌زاده، آرمین، و دارابی، مهرنوش (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین مدیریت دانش شخصی کتابداران با بهره‌وری نیروی انسانی. *بازیابی دانش و معنا*، ۱۰ (۳۷)، ۱۱۳-۱۵۴. doi: 10.22054/jks.2022.65367.1484

- داداش زاده، عرفان، مهران، هرمز، و حمدی، کریم (۱۴۰۲). بررسی حفظ مشتریان با تجربه استفاده از تلفن همراه در کانال‌های یکپارچه با توجه به نقش اضافه بار اطلاعاتی محصول و جذابیت محصولات جایگزین. مدیریت بازاریابی، ۱۸ (۶۰)، ۷۳-۵۳.
- دولانی، عباس، قدرتی، پرینا، و کربلا آقایی کامران، معصومه (۱۴۰۱). بررسی تأثیر مدیریت دانش شخصی و رفتار اطلاع‌یابی بر خودآثر بخشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۲ (۲۴)، ۷۶-۱۰۰. doi: 10.22067/infosci.2022.70454.1037
- رمضان پورمرزی، علی محمد، قیاسی، میترا، و طهماسبی لیمونی، صفیه (۱۴۰۲). ساخت و اعتباریابی ابزار سرریز اطلاعات در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی. مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۴ (۱۳۳)، ۸۴-۱۱۷. doi: 10.30484/nastinfo.2023.3384.2204
- شقاقی، مهدی (۱۴۰۲). گفتار در باب اهمیت ترجمه با مرور و نقد یک کتاب: مدیریت دانش شخصی. پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، ۲۳ (۱۱۴)، ۱-۲۵.
- فرج پهلوی، عبدالحسین، و سلیمان پور، سمیرا (۱۴۰۰). مدیریت دانش شخصی: دیدگاه‌های فردی، سازمانی و اجتماعی. تهران: سپهر دانش.
- فینفگلدکانت، دبور (۱۳۹۹). راهنمای فراترکیب کیفی (نیما اسکندری نیا، مترجم). تهران: هیمة (نسخه اصلی منتشر شده در ۲۰۱۸)
- قربانی، محبوبه (۱۴۰۳). مؤلفه‌های ابتکار داده باز در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران. پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات، ۳۹ (۱۱۸)، ۱۰۲۰-۱۰۶۱. doi: 10.22034/jipm.2024.711613
- قربانی، محبوبه، یعقوب پور، طاهره، و فعال، سهیلا (۱۴۰۲). واکاوی عوامل مؤثر بر سازماندهی منابع در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران. مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۴ (۱۳۳)، ۷-۳۱. doi: 10.30484/NASTINFO.2023.3397.2206
- کیانی کرمی، رضا، حیدری، غلام، و کوهی رستمی، منصور (۱۴۰۳). رابطه مهارت‌های مدیریت دانش شخصی با عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز. مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۵ (۱۴۰)، ۱۶۷-۱۸۸.
- معلمی، مصطفی، و داودی، عبدالوحید (۱۴۰۲). بررسی تأثیر اضافه بار اطلاعات ناشی از پیشرفت فن آوری اطلاعات و ارتباطات بر تربیت از منظر متون اسلامی. فناوری اطلاعات و ارتباطات علوم تربیتی، ۱۳ (۵۲)، ۳۴-۵۳.

هیر، جوزف. اف، هالت، توماس، رینگل، کریستین، و سارستد، مارکو (۱۳۹۵). *مدلسازی معادلات ساختاری: کمترین مربعات جزئی (PLS-SEM)* (عادل آذر، رسول غلامزاده، مترجم‌ها). تهران: نگاه دانش. (نسخه اصلی منتشر شده در ۲۰۲۱).

یوسفی، راضیه، حیدری، غلامرضا، و خادمی‌زاده، شهناز (۱۴۰۱). بررسی میزان بهره‌گیری دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز از مهارت‌های مدیریت دانش شخصی. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۶ (۱)، ۴۳-۵۸.

doi:10.22059/jlib.2022.343425.1614

References

- Amin-ul-Raaya, R., Motlabi, D., Khosravi, F., & Abazari, Z. (2014). Components and indicators of digital information dissemination in the National Library and Archives of Iran. *Librarianship and Information Organization Studies*, 35 (138), 7-38. Doi: 10.30484/nastinfo.2024.3557.2265. [In Persian]
- Arnold, M., Goldschmitt, M., & Rigotti, T. (2023). Dealing with information overload: a comprehensive review. *Frontiers in Psychology*, 14, 112-125. doi:10.3389/fpsyg.2023.1122200
- Beck, C. T. (2002). A meta-synthesis of qualitative research. *MCN: The American Journal of Maternal/Child Nursing*, 27(4), 214-221. doi:10.1097/00005721-200207000-00004
- Belabbes, M. A., Ruthven, I., Moshfeghi, Y., & Rasmussen Pennington, D. (2023). Information overload: a concept analysis. *Journal of Documentation*, 79(1), 144-159. doi:10.1108/JD-06-2021-0118
- Carvalho, A. V., Sousa, R. T. B. D., & Martins, R. R. (2024). The interrelationships between information literacy and personal information and knowledge management: analysis through systematic literature review. *Transinformação*, 36, 906-924.
- Chin, W.W. (1998). *The partial least squares approach to structural equation modeling*. In G. A. Marcoulides (Ed.), *Modern methods for business research* (pp. 295-336). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Cohen, J. E. (2013). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Dadashzadeh, E., Mehrani, H., & Hamdi, K. (2013). Retaining Customers with the Experience of Using Mobile Phones in Omni Channels: The Moderating Effects of Product Information Overload and the Attractiveness of Alternative Products. *Marketing Management*,

- 18(60), 53-73. [In Persian]
- da Silva, G. S., & Ulbricht, V. R. (2024, May). Second Brain and Self-directed Learning in Personal Knowledge Management. *In International Conference on Management, Tourism and Technologies*, 19 (4), 431-441. doi:10.1007/978-3-031-74825-7_38
- Davenport, T. H., & Prusak, L. (1998). *Working knowledge: How organizations manage what they know*. Harvard Business School Press. doi:10.1145/348772.348775
- Doulani, A., Ghodrati, P., & Karbala Aghai Kamran, M. (2022). Investigating the Effect of Personal Knowledge Management and Information Seeking Behavior on Self-Efficacy of the Graduate Students of Tabriz University. *Library and Information Science Research*, 12(2), 76-100. doi: 10.22067/infosci.2022.70454.1037. [In Persian]
- Eppler, M. J., & Mengis, J. (2008). The Concept of Information Overload-A Review of Literature from Organization Science, Accounting, Marketing, MIS, and Related Disciplines. *The Information Society: An International Journal*, 20 (5), 271-305. doi:10.1007/978-3-8349-9772-2_15
- FarajPahlou, A., & Soleymanpour, S. (2011). *Personal Knowledge Management: Individual, Organizational, and Social Perspectives*. Tehran: Sepehr Danesh. [In Persian]
- Figurska, I., Piekarski, G., & Piotrów, E. (2023). The Use of Personal Knowledge Management Initiatives by Teachers in Poland. Contribution to the Discussion. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 10(3), 122-138. doi:10.15330/jpnu.10.3.122-138
- Finfgeld-Connett, D. (2018). *A Guide to Qualitative Meta-Synthesis*. (N. Eskandari-Nia, Trans.) Tehran: Heymeh. [In Persian]
- Frاند, J. L., & Hixson, C. G. (1998). *Personal knowledge management: Who? what? why? when? where? how?*. <https://digitalcommons.usf.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1245&context=former-pub>
- Ghorbani, M. (2024). Components of the Open Data Initiative in the National Library and Archives of Iran. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 39(3), 1020-1061. doi: 10.22034/jipm.2024.711613. [In Persian]
- Ghorbani, M., Yaghoubpour, T., & Faal, S. (2013). Analyzing the Factors Affecting the Organization of Resources in the National Library and Archives of Iran. *Librarianship and Information Organization Studies*, 34 (133), 7-31. Doi: 10.30484/NASTINFO.2023.3397.2206.

- [In Persian]
- Habibi, A. & Nemadze, S. (2022). *Partial Least Squares*. Tehran: Naron.
- [In Persian]
- Hair J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2021). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*. (A. Azar & R. Gholamzadeh, Trans.) Tehran: Negah-e Danesh. [In Persian].
- Heiss, R., Nanz, A., & Matthes, J. (2023). Social Media Information literacy: Conceptualization and Associations with Information Overload, News Avoidance and Conspiracy Mentality. *Computers in Human Behavior*, 148 (4), 107908. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107908>
- Hołyst, J. A., Mayr, P., Thelwall, M., Frommholz, I., Havlin, S., Sela, A., ... & Sienkiewicz, J. (2024). Protect our environment from information overload. *Nature Human Behaviour*, 8(3), 402-403. doi:10.1038/s41562-024-01833-8
- Khodraavan, H., Biranvand, A., Rajabzadeh, A., & Darabi, M. (2023). Investigating the Relationship between Librarians' Personal Knowledge Management and Manpower Productivity (Case Study: Public Libraries of Khuzestan Province). *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 10(37), 113-154. doi: 10.22054/jks.2022.65367.1484. [In Persian]
- Khosravi, A., Fattahi, R., Parirokh, M., & Dayani, M. H. (2012). Analysis of User's Query Expansion in Google search Engine based on "Cognitive Load Theory". *Library and Information Science*, (15), 231-254. [In Persian]
- Kiani Kermati, R., Heydari, Gh., & Kouhirostami, M. (2014). The Relationship between Personal Knowledge Management Skills and Educational Performance of the Faculty Members of ShahidChamran University of Ahvaz. *Librarianship and Information Organization Studies*, 35 (140), 167-188. [In Persian]
- Kosasih, A. (2023). How Does Information Overload Through News Consumption Impact Users' Mental State?. *D.U.Quark*, 8(1), 67-75. <https://dsc.duq.edu/duquark/vol8/iss1/7/>
- Imran, M., Ahmad, M., Iqbal, M., & Khan, A. M. (2025). Digital Information Overload and Its Impact on Library Users: Assessing User Experience and Service Adaptations in Female Higher Education Students. *Research Journal for Social Affairs*, 3(2), 89-96. doi:10.71317/RJSA.003.02.0098
- Moalemi, M., & Davoudi, A. (2023). Investigating the impact of information overload caused by the advancement of information and

- communication technology on education from the perspective of Islamic texts. *Information and Communication Technology in Educational Sciences*, 13 (52), 34-53. [In Persian]
- Nakash, M., & Bolisani, E. (2025). The transformative impact of AI on knowledge management processes. *Business Process Management Journal*, 31(8), 124-147. doi:10.1108/BPMJ-11-2024-1137
- Nazeer, S., Sumbal, M., Liu, G., Munir, H., & Tsui, E. (2023). The next big thing: role of ChatGPT in personal knowledge management challenges and opportunities for knowledge workers across diverse disciplines. *Global knowledge, Memory and Communication*, 18 (3), 236-249. doi:10.1108/GKMC-07-2023-0246
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (2005). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. Oxford University.
- Nugapitiya, O., & Wickramarachchi, R. (2023). *Strategies to Overcome Information Overload in the Workplace: A Systematic Literature Review*. 2023 IEEE 8th International Conference for Convergence in Technology (I2CT). <https://ieeexplore.ieee.org/document/10126353>
- Ramzanpour Marzi, A. M. , Ghiasi, M. & Tahmasebi Limooni, S. (2023). Construction and Validation of Information Overload Tools in the Libraries of Universities of Medical Sciences. *Librarianship and Information Organization Studies*, 34(1), 84-117. doi: 10.30484/nastinfo.2023.3384.2204. [In Persian]
- Rana, P., & Singh, D. (2025). Navigating the information labyrinth: a smart search system for libraries. *Library Hi Tech News*, 14(1), 106-127. doi:10.1108/LHTN-10-2024-0188
- Sandelowski, M., & Barroso, J. (2007). *Handbook for synthesizing qualitative research*. springer publishing company.
- Schneider, U. (2024). The knowledge-attention-gap: Do we underestimate the problem of information overload in knowledge management. *Information Technology & People*, 36(1), 224-244. https://www.jucs.org/jucs_8_5/the_knowledge_attention_gap/Schneider_U.pdf
- Shaghaghi, M. (2024). On the Importance of Scientific Translation and a Critical Review on the Book "Personal Knowledge Management". *Critical Studies in Texts & Programs of Juman Sciences*, 23 (114), 1-25. [In Persian]
- Shahrzadi, L., Mansouri, A., Alavi, M., & Shabani, A. (2024). Causes, consequences, and strategies to deal with information overload: A scoping review. *International Journal of Information Management Data Insights*, 4(2), 100261. doi:10.1016/j.jjime.2024.100261

- Vivion, M., Reid, V., Dubé, E., Coutant, A., Benoit, A., & Tourigny, A. (2024). How older adults manage misinformation and information overload-A qualitative study. *BMC public health*, 24(1), 860-871. doi:10.1186/s12889-024-18335-x
- Xia, C., Xu, J., Cheng, J., & Hou, Y. (2024). The impact of information overload on the information avoidance of medical staff: The moderating and mediating roles of job performance and time pressure. *Computers in Human Behavior Reports*, 16. <https://doi.org/10.1016/j.chbr.2024.100474>
- Xingyu, S., Tankeu Nguekeu Baudelaire Ismaël, T., Coudert, T., Geneste, L., & De Valroger, A. (2024) How to transform implicit personal knowledge into explicit organizational knowledge in the era of Industry 5.0 manufacturing systems. *IFAC-PapersOnLine*, 19, 563–568. doi:10.1016/j.ifacol.2024.09.272
- Yang, X., Luo, C., Xu, Y., He, Y., & Zhao, R. (2025). Unpacking cyberchondria: The roles of online health information seeking, health information overload, and health misperceptions. *Telematics and Informatics*, 97(10), 102225. doi:10.1016/j.tele.2024.102225
- Yousefi, R., Haidari, G., & Khademizadeh, S. (2022). Evaluation of the Use of Graduate Students of Shahid Chamran University of Ahvaz from Personal Knowledge Management Skills Based on Cheong and Tsui Models. *Academic Librarianship and Information Research*, 56(1), 43-58. doi: 10.22059/jlib.2022.343425.1614. [In Persian]
- Zimmer, L. (2006). Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts. *Journal of Advanced Nursing*, 53(3), 311-318. doi:10.1111/j.1365-2648.2006.03721.x